

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 76
(29 жовтня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	18
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	23
ПОЛІТИКА	30
ЕКОНОМІКА	38
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	42

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента України П. Порошенка до Українського народу з нагоди Дня визволення України від фашистських загарбників

Дорогі співвітчизники!

Сьогодні ми відзначаємо 71-шу річницю звільнення України від нацистів, вшановуємо пам'ять полеглих, вклоняємось воїнам-визволителям, усім, хто зробив свій внесок у перемогу в Другій світовій війні.

Ми пишаємось героїзмом, силою духу та мужністю наших ветеранів, які у ті буремні роки звільнили від окупантів рідну землю та багато європейських країн, а згодом у надзвичайно важких умовах відбудували зруйновані міста та села, відродили економічний потенціал, плекали наше мирне майбутнє.

Саме на українській землі у роки Другої світової війни визначалася подальша доля людства – тут відбулися одні з наймасштабніших та найбільш кровопролитних битв із ворогом. Неоціненним є внесок українців у спільну перемогу народів Європи над нацизмом.

На жаль, уже у XXI столітті, після семи десятиліть по закінченню найбільшого в історії людства військового конфлікту, через агресію Російської Федерації та підконтрольних їй терористичних формувань українці зі зброєю в руках захищають суверенітет та територіальну цілісність не лише своєї держави, а й спокій народів усієї Європи.

Сучасні захисники України виявились гідними слави своїх дідів та прадітів, а тому я твердо вірю у нашу перемогу.

Вітаю усіх вас, дорогі співвітчизники, із 71-ю річницею звільнення української землі від нацистів.

Слава Україні!

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –28.10).*

Офіційний візит Президента України П. Порошенка до Туркменістану

28-29 жовтня 2015 р. на запрошення президента Туркменістану Г. Бердимухамедова відбувся офіційний візит Президента України П. Порошенка до Туркменістану.

Під час зустрічі президенти підтвердили спільну зацікавленість у подальшому розвитку співробітництва на основі довіри, взаємоповаги, відкритості та обопільної вигоди.

Керуючись згаданими принципами, на основі Статуту ООН та

загально визнаних норм міжнародного права, глави держав висловилися щодо необхідності подальшого посилення політичного діалогу на вищому рівні, поглиблення співпраці у торговельно-економічній, енергетичній, фінансовій, науково-технічній, культурно-гуманітарній та інших сферах.

Президенти України та Туркменістану підтвердили намір активізувати взаємовигідне співробітництво на світовій арені. Керівники двох країн підкреслили необхідність координації зусиль і взаємовигідної підтримки в рамках універсальних та регіональних організацій, членами яких є Україна та Туркменістан. Сторони підтвердили важливість підвищення ролі Організації Об'єднаних Націй та її інститутів у вирішенні глобальних питань, забезпеченні сталого розвитку, зміцненні безпеки і стабільності у світі.

Сторони підтвердили свою відданість дотриманню загально визнаних принципів та норм міжнародного права, у тому числі принципів державного суверенітету, територіальної цілісності, непорушності кордонів, невтручання у внутрішні справи одна одної, а також мирного урегулювання суперечок.

Лідери обох країн відзначили необхідність розширення двосторонньої і багатосторонньої взаємодії із забезпечення регіональної безпеки і стабільності.

Глави держав засвідчили готовність до подальшого нарощування зусиль у боротьбі з такими транскордонними загрозами і ризиками, як тероризм, організована злочинність і незаконний обіг наркотичних засобів.

Було підкреслено, що нинішня зустріч глав обох держав спрямована на зміцнення дружніх відносин, покликана надати нового імпульсу розвитку взаємовигідної співпраці між двома країнами в різноманітних галузях.

Президенти підтвердили взаємне прагнення до забезпечення постійного зростання обсягів двосторонньої торгівлі, диверсифікації її структури, розвитку довгострокових форм економічного співробітництва, поглиблення інвестиційної взаємодії між Україною і Туркменістаном на основі загально визнаних норм та правил міжнародної торгівлі.

Глави двох держав відзначили важливу роль Спільної міждержавної українсько-туркменської комісії з питань економічного і культурно-гуманітарного співробітництва, зокрема в інтенсифікації практичної взаємодії у перспективних сферах. У цьому зв'язку підкреслювалася необхідність подальшої активізації діяльності Комісії з метою досягнення конкретних результатів у сфері торговельно-економічних зв'язків, насамперед у реалізації масштабних інфраструктурних проєктів. Глави держав висловилися за поступальний розвиток контактів між суб'єктами господарювання.

Президенти висловили переконання, що розвиток культурно-гуманітарних обмінів між Україною і Туркменістаном сприяє зміцненню дружби, поваги і взаєморозуміння між народами двох країн. Сторони підтвердили готовність розвивати і надалі поглиблювати двосторонні відносини в галузях культури, освіти, науки, туризму і спорту.

Керівники двох держав домовилися вжити необхідних заходів для організації Днів культури Туркменістану в Україні, а також щодо

проведення Днів культури України в Туркменістані.

Президенти України та Туркменістану підкреслили необхідність подальшого вдосконалення і розширення договірно-правової бази двостороннього співробітництва.

Президент України привітав президента Туркменістану з 20-річчям набуття Туркменістаном статусу постійного нейтралітету і підтвердив підтримку України даному статусу.

Президент України П. Порошенко висловив вдячність президенту Туркменістану Г. Бердимухамедову за надані українській делегації гостинність, теплий і дружній прийом і запросив президента Туркменістану здійснити візит в Україну у зручний для нього час.

Запрошення було з вдячністю прийняте. Конкретні терміни візиту будуть узгоджені дипломатичними каналами (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –29.10).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, заввідділу СІАЗ НБУВ

І. Рудь, мл. науч. сотр. СІАЗ НБУВ, канд. політ. наук

Місцеві виборів 2015: попередні результати

Місцеві вибори, що пройшли в Україні 25 жовтня 2015 р., продемонстрували зміни в політичній ситуації в державі, що сталися за рік після парламентських виборів.

Міжнародні спостерігачі засвідчили в цілому хорошу організацію виборчого процесу, але скандалів і провалів уникнути, на жаль, не вдалося.

Більшість виборчих дільниць вчасно відкрилася і виборчий процес пройшов без значних порушень, але у трьох містах Донбасу (Маріуполь, Красноармійськ і Сватово) голосування було зірване. Досить скандальна ситуація виникла також із призначенням другого туру виборів мера Павлограда.

За словами заступника голови ЦВК А. Магери, ТВК мають час для встановлення результатів виборів мерів до 30 жовтня включно, 15 листопада відбудеться другий тур виборів мерів великих міст, утім перші підсумки виборчої кампанії можна підвести вже зараз.

У першу чергу ідеться про **демократичність виборчого процесу**.

Як заявив Президент України П. Порошенко, за попередніми оцінками міжнародних спостерігачів та неурядових організацій на місцевих виборах в Україні був відсутній адміністративний ресурс.

На демократичність виборів звертає увагу і народний депутат України 7-го та 8-го скликань, член фракції «Блок Петра Порошенка» Р. Сольвар, за

словами якого «в ситуації, коли центральним предметом публічної дискусії стає момент непередбачуваності виборів, можна впевнено говорити про те, що зовнішні чинники, які спотворюють підсумки голосування виборців, не мають вирішального впливу на виборчий процес». Ця непередбачуваність результату і відрізняє демократичний політичний режим від авторитарних і тоталітарних альтернатив, коли справжній зміст політичних симпатій громадян нівелюється можливостями правлячих еліт забезпечувати необхідний їм підсумок волевиявлення.

Громадські організації Комітет виборців України (КВУ) і ОПОРА відзначили в цілому демократичний характер виборів, однак звернули увагу на можливі «гарячі точки» під час другого туру виборів мерів 15 листопада.

Відповідність виборів в Україні демократичним стандартам, своєю чергою, констатували в Місії Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ та Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи.

Іншою характерною ознакою цьогорічних місцевих виборів стала **досить низька явка виборців**, яка, за офіційними даними ЦВК, склала 46,62% від загального числа виборців.

ЦВК повідомляє, що найвищою була явка виборців у Тернопільській (56,50 %) та Львівській областях (56,31 %). Більше 50 % виборців прийшли на голосування в Івано-Франківській, Волинській, Хмельницькій, Рівненській та Вінницькій областях. Найнижчою була явка виборців на Донеччині (31,65 %) та Луганщині (35,27 %).

Утім, як звертають увагу оглядачі, з усіх виборів найбільший ажіотаж серед українців зазвичай викликають президентські. Щоб віддати голос за свого кандидата на пост глави держави 25 травня 2014 р. до 20.00 на дільниці прийшли 59,48 % виборців. Тоді вперше в історії України в один тур був обраний президент – П. Порошенко.

Попередні вибори глави держави пройшли в 2010 р., на них з відривом у 3 % переміг В. Янукович. У першому турі активність виборців на дільницях до моменту їх закриття становила 66,76%, у другому турі – 69,15%.

Президентським перегонам за популярністю серед виборців поступаються парламентські. На позачергових виборах до Верховної Ради 26 жовтня 2014 р. проголосувати прийшли 52,42 % виборців. Коли вирішувалася доля Ради в 2012 р., бюлетені заповнили 57,98 % виборців. У 2007 р. на позачергових парламентських виборах свідомо підійшли до процесу 57,94 %.

Найнижча активність виборців проявляється на місцевих виборах. З огляду на це, показник у 46,62 % може трактуватись як цілком прийнятний, тим більше, що в порівнянні з європейськими країнами навіть такий показник явки є досить високим. «У Європі на місцеві вибори ходять по 20-22 % виборців», – розповів політолог О. Палій.

Крім того, на активність українців вплинула загальна ситуація в країні.

«Зниження явки пов'язано з тим, що місцеві вибори проходять окремо від парламентських. Друга причина – розчарування, пов'язане і з кризою, і з післямайданною ситуацією», – вважає політолог В. Фесенко.

Негативно позначилась на перебігу виборчого процесу і проведенні виборів і **недавня зміна виборчого законодавства**.

Зокрема, заступник голови ЦВК А. Магера звернув увагу на те, що держави тільки африканського континенту приймають закон з абсолютно новою виборчою системою буквально за місяць до початку виборчого процесу.

«Це погана традиція і її треба руйнувати. Коли люди до кінця не розуміють виборчу систему і реально ЦВК важко пояснити це за той час, який залишився, це, безумовно, негатив виборчого процесу. Він певною мірою накладає відбиток на подальший перебіг виборів», – зауважив заступник голови ЦВК.

А. Магера також назвав закон про місцеві вибори складним та суперечливим. «По-перше, закон складний, по-друге – суперечливий між самими положеннями закону. Є багато, крім того, прогалин в самому законі. В кінцевому підсумку людям буде важко пояснити, чому в територіальних виборчих округах переможці не завжди стають депутатами і отримують депутатський мандат», – пояснив А. Магера.

Крім того, збільшення законом прохідного бар'єра для партій до 5 % відсікло від виборчого процесу нові сили, які могли структуруватися після Євромайдану, таким чином посприявши відстороненню цих сил від участі у місцевому врядуванні.

Як зазначив з цього приводу О. Доній, голова Центру досліджень політичних цінностей, це «найгірший за часів Незалежності закон про вибори органів місцевого самоврядування. Під виглядом “відкритих списків” та “відкликання депутатів” нова Верховна Рада прийняла закон, який спрямований на консервацію переваги бізнес-еліт, які мають під контролем наявні у ВР парламентські партії».

Ще одна особливість нинішньої виборчої кампанії – **фактор 1,2 млн «вимушених переселенців» з окупованих територій**, що не голосували, а також виключення з виборчого процесу тимчасово непідконтрольних українській владі територій. Як пише А. Немцова для американського видання Daily Beast, більшість міст на Донбасі, в яких все ще проживає понад 3 млн чоловік, не змогли проголосувати, оскільки територія досі залишається в руках російських терористів. В цілому більш ніж 5 з 45 мільйонів українських громадян не змогли проголосувати через наслідки дворічної війни.

У цьому контексті політолог О. Доній нагадує, що в українському суспільстві і експертному середовищі досі нема консенсусу щодо отримання (або неотримання) на місцевих виборах права голосу вимушеним переселенцям. Утім, Україна вперше опинилася в ситуації, коли така кількість громадян не мала навіть формального права проголосувати у місцях свого нового проживання. При цьому експерт звернув увагу на подвійні стандарти в цьому питанні, навівши приклад М. Гайдар – російської громадянки, яка за день отримала українське громадянство та можливість не лише голосувати, а навіть бути обраною депутатом Одеської облради від

„Блоку Петра Порошенка”.

Очікуваними були **проблеми на виборах у підконтрольних Україні територіях Донецької і Луганської областей**. І хоча голова Центральної виборчої комісії М. Охендовський висловив думку, що вибори на звільненому Донбасі пройшли практично ідеально, і в більшості міст і селищ вибори вдалося провести вчасно і відповідно до нового законодавства, водночас в 3 містах Донбасу вибори були фактично зірвані через проблеми з виборчими бюлетенями.

Щодо міст України, де вибори відбулися, у більшості ТВК наразі йде підрахунок голосів.

у **Київській** міській виборчій комісії на момент написання матеріалу відмовлялися назвати результати виборів, та озвучили лише тенденції.

Як заявив голова Київського міськвиборчкому А. Сульдін на брифінгу у вівторок 27 жовтня, на виборах мера столиці у першому турі перемагає нинішній міський голова В. Кличко, за ним йдуть чотири кандидати з невеликим відривом один від одного: О. Омельченко, С. Гусовський, Б. Береза та В. Бондаренко.

На виборах депутатів Київської міської ради 5 % бар'єр долають партії «Блок Петра Порошенка “Солідарність”», Об'єднання «Самопоміч», ВО «Батьківщина», Українська партія «Єдність» та ВО «Свобода».

Точну кількість відсотків оголосять, за словами А. Сульдіна, в момент наявності у Київській міській виборчій комісії паперових протоколів районних комісій.

Крім того, за словами голови Київського міськвиборчкому, на даний момент всі 100 % дільничних комісій завершили підрахунок голосів, і у Київського міськвиборчкому є неофіційні попередні дані по обробці близько 50 % цих протоколів.

За неофіційними даними екзит-полів, на місцевих виборах в місті Києві були отримані наступні дані.

Згідно з даними екзит-полу на замовлення Комітету виборців України щодо виборів мера Києва і виборів до Київради, кандидати розмістилися в такому порядку:

Вибори Київського міського голови: В. Кличко – 40,4 %, В. Бондаренко – 8,7 %, О. Омельченко – 8,1 %, С. Гусовський – 8,0 %, Б. Береза – 7,5 %.

Вибори Київської міської ради: «Блок Петра Порошенка “Солідарність” – 28,3 %, «Об'єднання “Самопоміч”» – 10,3 %, «Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”» – 10,1 %, Всеукраїнське об'єднання «Свобода» – 9,7 %, Українська партія «Єдність» – 8,5 %.

За результатами екзит-полу центру «Соціальний моніторинг» до трійки лідерів з кандидатів на посаду мера Києва увійшли В. Кличко з 40,4 % голосів, В. Бондаренко з 8,7 % та О. Омельченко з 8,1 %, найкращі показники на виборах до Київради здобули БПП «Солідарність» (28,3 %), Об'єднання «Самопоміч» (10,3 %) та ВО «Батьківщина» (10,1 %).

За даними екзит-полу Студії Савіка Шустера, на виборах міського голови Києва лідирує чинний мер столиці В. Кличко з результатом в 38,4 %, другий

результат у члена Об'єднання «Самопоміч» С. Гусовського – 9,2 %, третій результат у представника «Партії рішучих громадян» Б. Берези – 8,5 %, четвертий у В. Бондаренко (ВО «Батьківщина») – 8 %, п'ятий у О. Мирного (ВО «Свобода») – 6,6 % та О. Омельченка – теж 6,6 %.

На виборах до Київської міської ради «Блок Петра Порошенка «Солідарність» набирає 27,2 % голосів, «Самопоміч» – 12,9 % голосів, ВО «Свобода» – 10,6 %, ВО «Батьківщина» – 9,2 %, Українська партія «Єдність» (О. Омельченка) – 5,7 % голосів виборців.

Узагальнюючи, можна припустити, що, незважаючи на перевагу діючого мера В. Кличка, в Києві буде проведений другий тур виборів мера, де суперником діючого голови стане хтось з трійки найближчих конкурентів: О. Омельченко, В. Бондаренко чи С. Гусовський.

Результати місцевих виборів у Києві також засвідчили, що агресивна реклама і величезні кошти, вкладені в неї, не завжди є запорукою успіху на виборах. Так, найбільше рекламних площ в Києві було викуплено партіями «УКРОП» і «Рух за реформи», але жодна з них навіть не пододала 5 % -ний бар'єр. За результатом екзит-полу Комітету виборців України на виборах мера представники цих сил отримали 2,6 % – Г. Корбан (УКРОП) та 3,2 % – С. Думчев відповідно.

Вибори міських голів в Харкові та Одесі завершилися в один тур. В обох містах перемогу здобули чинні голови міст – відповідно Г. Труханов в Одесі та Г. Кернес в Харкові.

За результатами підрахунків 100 % протоколів Тервиборчкому, в **Одесі** за чинного міського голову Г. Труханова проголосували 51,93 % виборців. Його основний конкурент, кандидат від БПП «Солідарність» і заступник одеського губернатора М. Саакашвілі С. Боровик посів друге місце, отримавши вдвічі менше голосів (трохи більше 25 %). Згідно з паралельним підрахунком голосів громадянської мережі «ОПОРА», Г. Труханов отримав 51,68 % голосів виборців, результат С. Боровика – 24,78 %.

Водночас штаб С. Боровика вже звернувся до прокуратури з заявою про порушення виборчого законодавства дільничними комісіями. Міжнародні спостерігачі також відзначили факти порушень на місцевих виборах в Одесі.

Тим часом голова Одеської обласної держадміністрації М. Саакашвілі на своїй сторінці в соціальній мережі Facebook у середу, 28 жовтня, звинуватив «фальсифікаторів міських виборів» у захопленні мерії та закликав одеситів зібратися о 18 годині та «створити комітет дій проти крадіїв і шахраїв». Мер Одеси Г. Труханов, який згідно з постановою Одеської міської виборчої комісії переміг у першому турі, своєю чергою, заявив, що готовий до перерахунку голосів у законному порядку та закликав М. Саакашвілі до об'єктивної оцінки ситуації.

У Харкові впевнену перемогу здобув Г. Кернес.

За підсумками екзит-полу Комітету виборців України, у Харкові діючий мер набрав 59,3 % голосів виборців, що означає, що другого туру виборів не буде.

Згідно з даними КВУ, на другому місці – Т. Сітенко («Самопоміч») – 16,4 %, Ю. Сапронов (самовисуванець) – 6,3 %, экс-губернатор І. Балута – 5,3 %, О. Давтян (БПП) – 4,5 %.

Як повідомив керівник харківського осередку КВУ М. Камчатний, на виборах до міськради Харкова проходять, за даними екзит-полу, партія «Відродження» – 51,3 %, Об'єднання «Самопоміч» – 16,4 %, «Блок Петра Порошенка «Солідарність» – 6,9 %, «Наш край» – 4,5 %, ВО «Батьківщина» – 3,4 %, Волонтерська партія – 3,3 %.

У **Львові** діючий вже два терміни мер А. Садовий теж був близький до перемоги в першому турі. Про це свідчать дані екзит-полів. Так, за даними екзит-полу Студії Савіка Шустера, перше місце на виборах мера посів А. Садовий (48,6 %), друге – экс-віце-спікер ВР України, один з лідерів «Свободи» Р. Кошулинський з 14,1 %, на третьому місці – В. Гірняк від політичної партії «Громадянська позиція» з 11,6 %, Д. Добродомов з Громадянського руху «Народний контроль» здобув підтримку в 10 % голосів виборців, кандидат від БПП «Солідарність» О. Юринець – 4,8 %.

На виборах до Львівської міськради перемагає «Самопоміч» – 32,7%, на другому місці БПП «Солідарність» – 12,8%, третьою йде ВО «Свобода» – 11,3%, замикають п'ятірку «Громадянська позиція» – 9,7 % та «Народний контроль» – 7,4%.

За даними екзит-полу компанії «Фама», діючий мер Львова А. Садовий набрав 48,8 %, Р. Кошулинський – 13,2%, В. Гірняк – 9,7 %, Д. Добродомов – 9,3 %, О. Юринець – 6,3 %.

Неоднозначна ситуація склалася у **Дніпропетровську**.

За даними двох екзит-полів (центру SOCIS та Студії Савіка Шустера), у першому турі представник Українського об'єднання патріотів (УКРОП) Б. Філатов випередив представника «Опозиційного блоку», колишнього віце-прем'єра О. Вілкула.

Так, за даними центру SOCIS, на виборах мера Дніпропетровська за Б. Філатова проголосувало 39,1 %, за депутата від Опозиційного блоку О. Вілкула 33,1 % виборців.

Опитування Студії Савіка Шустера показали підтримку Б. Філатова у 41,6 % голосів, а О. Вілкула – у 32 % виборців.

Водночас два інші екзит-поли визначили перевагу в першому турі О. Вілкула.

Зокрема, за результатами екзит-полу компанії «Український Інститут вивчення громадської думки», О. Вілкул лідирує з результатом 37,3 %, у Б. Філатова – 34,5 %, а за даними соціологічної компанії ФОМ – Україна, за О. Вілкула проголосувало 37,2 % виборців, за Б. Філатова – 34,5 %.

При цьому згідно з даними паралельного підрахунку результатів голосування громадянською мережею ОПОРА, кандидат на посаду міського голови Дніпропетровська від Опозиційного блоку О. Вілкул набрав 37,15 % голосів виборців, натомість кандидат від партії «УКРОП» Б. Філатов отримав 35 %.

Б. Філатов вже запропонував усім демократичним силам об'єднатися в Дніпропетровську проти представника опозиції у другому турі виборів мера Дніпропетровська.

На виборах до міськради Дніпропетровська, за даними опитування Центру соціальних та маркетингових досліджень SOCIS, перемагає партія УКРОП – 31,7 %, Опозиційний блок отримав 30,1 %, «Громадська сила» – 9,4 %, БПП «Солідарність» – 7,4 %, Об'єднання «Самопоміч» – 4,6 %.

Відповідно до даних екзит-полу, проведеного Студією Савіка Шустера, у Дніпропетровську на місцевих виборах лідирує партія «УКРОП» із 33 % голосів виборців, на другому місці – Опозиційний блок з результатом у 27 %, на третьому – «Громадська сила» із майже 8 %. «Блок Петра Порошенка» здобув майже 7 %, «Самопоміч» – 5,7%.

Водночас за даними, що оприлюднюються на сайті ЦВК, станом на день 28 жовтня на виборах до Дніпропетровської міськради перемагає Опозиційний блок – 30,3 % (оброблено 99 % протоколів). На виборах до обласної ради також переміг Опозиційний блок – 34 % (оброблено 90 % протоколів). На другому місці – «УКРОП». На третьому – «Громадська сила».

За даними паралельного підрахунку результатів голосування на основі 100 % оброблених протоколів на виборах до Дніпропетровської міської ради 5 %-вий бар'єр долають п'ять партій, повідомляє громадська мережа ОПОРА.

«Найбільшу кількість голосів отримує партія Опозиційний блок з результатом 30,54 % або ж 99600 голосів виборців, а друге місце займає партія «УКРОП» – підтримка 25,02 % або 81 595 виборців. Також долають 5 %-вий виборчий бар'єр ще три партії: «Громадянська сила» (8,99 % або 29308 голосів виборців), «Блок Петра Порошенка «Солідарність» (7,49 % або 24421 голосів виборців) і Об'єднання «Самопоміч» (5,97 % або ж 19463 голосів виборців)», – йдеться в повідомленні.

Ввечері 26 жовтня на сторінці Facebook Комітету виборців України з'явилося повідомлення про те, що міська виборча комісія Дніпропетровська практично не приймає протоколи результатів голосування від дільничних комісій і масово відправляє їх на уточнення протоколів.

Повідомлялось, що 80 % дільничних комісій Дніпропетровська відправлені на уточнення протоколів, причому в середньому по області цей показник становить 10-15 %.

Також повідомлялось, що міська виборча комісія Новомосковська Дніпропетровської області прийняла рішення припинити засідання і розійтися до вечора наступного дня. «При цьому комісія досі не отримала бюлетені від 10 ділянок, а тому рішення комісії розійтися є протиправним», – йшлося в повідомленні.

Також повідомлялось, що окремі комісії не можуть здати бюлетені вже по кілька разів поспіль.

Якими б не виявились у підсумку цифри голосування по Дніпропетровську, можна стверджувати, що відбудеться другий тур виборів мера міста, в якому зійдуться Б. Філатов і О. Вілкул. Що ж до міськради, то

навіть у випадку перемоги Опозиційного блоку йому не вдасться сформуванати більшість і визначати у підсумку політику в місті. Водночас можна прогнозувати, що найбільший вплив у майбутній демократичній коаліції міськради Дніпропетровська матиме «УКРОП», який у Дніпропетровську здобув найбільшу підтримку з-поміж партій демократично-патріотичного спрямування.

Цікавий коментар з приводу виборів мерів у найбільших українських містах зробив дослідник аналітичного центру «Атлантична рада» Б. Меффорд, який працює політичним та бізнес-консультантом у Києві. За його оцінкою, важливу перемогу на місцевих виборах в Україні здобув олігарх І. Коломойський. «Велика новина полягає у тому, що Коломойський переміг», – сказав Б. Меффорд.

Як зазначив аналітик, підтримувані І. Коломойським кандидати, найімовірніше, перемагають на виборах мерів у Дніпропетровську, Харкові та Одесі. Експерт називає це здобутком І. Коломойського у протистоянні з Президентом України П. Порошенком.

«Якщо вони переможуть, І. Коломойський контролюватиме мерів трьох найбільших, за винятком Києва, міст України і отримає важливу моральну перемогу у війні із П. Порошенком», – зауважив експерт.

Загалом же, за висновками більшості політиків, експертів і оглядачів, результати нинішніх місцевих виборів в Україні засвідчили **підтримку громадянами демократичних сил**, а спроби Росії створити всередині України «п'яту», проросійську колону, зазнали поразки.

Узагальнюючи результати по партіям на виборах до місцевих рад, які поки що не є остаточними до оголошення офіційних даних ЦВК, слід зазначити, що провести своїх представників практично в усі місцеві ради вдалося тільки двом партіям – **«Блоку Петра Порошенка «Солідарність»** та об'єднанню «Самопоміч».

Як зазначає оглядач Ю. Сандул у своєму блозі на платформі видання «Левый берег», ставку президентська сила зробила на виборчу стратегію збереження єдності країни, яку запропонувала нардеп від «Народного фронту» В. Сюмар, що замінила на час кампанії І. Гриніва. Саме вона і відповідала в штабі за стратегічні комунікації та піар. Також над ідеологічною частиною кампанії і зв'язками з регіональними штабами працював політолог С. Таран.

У результаті партія Президента і штаб на чолі з І. Кононенком правильно зробили ставку на мобілізацію власного поміркованого виборця, який сподівається на збереження стабільності і миру в країні як підґрунтя для подальших реформ.

Кампанія БПП була досить масовою і складалася з різноманітних агітаційних продуктів, що містять критику популізму і радикалізму, з акцентом на емоційних роликах про необхідність збереження миру в Україні. В результаті, прості меседжі виявилися найбільш дієвими і зміцнили позиції центральної влади, бо без доведення лідерства у виборчому процесі у влади дуже скоро з'явилися б істотні проблеми в управлінні країною.

Голова фракції «Блоку Петра Порошенка» Ю. Луценко заявляє, що, за попередніми результатами підрахунку голосів, президентська партія перемогла у двох третинах областей, а в решті – показала другий результат. Відтак у більшості обласних рад БПП зможе сформувати більшість, а в меншості – матиме можливість відчутно впливати на ситуацію. Хоча в деяких регіонах це буде непросто.

Як зазначив з цього приводу політолог В. Фесенко, очікувати абсолютної лояльності усіх обласних рад не варто: «Наприклад, у Дніпропетровську “Блок Петра Порошенка” і керівник ОДА можуть грати на протиріччях між “УКРОПом” і Опозиційним блоком: в одних питаннях домовлятися з однією силою, а в інших – з іншою. Але очікувати абсолютної лояльності усіх обласних рад не варто. Скоріше, домовлятися доведеться поза межами зали засідань», – прогнозує експерт.

«Самопоміч» вдалося поліпшити свій результат у порівнянні з парламентськими виборами. У більшості областей партія набрала більше 10 % голосів виборців і з, по суті, регіонального проекту трансформувалась у загальнонаціональну партію.

За висновками Ю. Сандула, кампанія «Самопоміч» була побудована, як і попередня парламентська кампанія, на центральному зверненні мера Львова А. Садового про необхідність якісного оновлення влади.

Завданням кампанії, керівництво якої здійснював близький до А. Садового О. Березюк із залученням польських технологів, було створення фракцій в органах місцевої влади в тих регіонах, де «Самопоміч» показала хороший результат на парламентських виборах.

На думку оглядача, у «Самопоміч» розуміють, що значна кількість депутатів місцевих рад може в перспективі мати репутаційні ризики для самого А. Садового. Практика діяльності місцевих рад свідчить про значну корумпованість всієї системи місцевої влади, і наявність серед корупціонерів депутатів від «Самопоміч» може завдати удару по репутації мера Львова, який зберігає президентські перспективи. Тому кампанія була досить стриманою.

Схожа проблема була і у лідера «Батьківщини» Ю. Тимошенко, для якої велика кількість місцевих однопартійців-чиновників, уразливих для корупційних скандалів, містить іміджеві ризики.

Тим не менш, як звертає увагу оглядач Ю. Сандул, для претензій на прем'єрство і політичне лідерство Ю. Тимошенко потрібен був кращий електоральний результат і збереження статусу загальнонаціональної партії, чого в результаті кампанії їй зробити не вдалося: «Батьківщина» не має першого місця в жодній області і не буде представлена в багатьох радах як на сході, так і на заході, оскільки не пододала виборчий бар'єр.

Кампанія «Батьківщини» була побудована навколо теми зниження тарифів, яка точно користується підтримкою виборця, але, схоже, довіри до того, що «Батьківщина» здатна це реалізувати, у виборця не з'явилося.

Загальне керівництво кампанії традиційно очолював О. Абдулін, допомагав йому колишній начальник штабу, а нині міністр молоді та спорту

І. Жданов, до виготовлення агітаційної продукції була залучена рекламна компанія «Білка і Стрілка».

За висновком В. Фесенка, в нинішній виборчій кампанії частина потенційних голосів «Батьківщини» у містах відійшла до «УКРОПу»: «“Батьківщина” показала непоганий результат, але від неї явно чекали більшого. Фактично Ю. Тимошенко зараз повертає собі голоси (у тому числі за рахунок її головного акценту на зниженні тарифів. – Ред.), Але це, швидше, сільська партія, як і партія О. Ляшка, тому в містах успіх її недостатній. А “УКРОПу” допомогла активна рекламна кампанія і образ войовничих патріотів». Своєю чергою політолог О. Палій зазначає, що частину потенційних виборців «Батьківщини» в деяких регіонах привернула «Самопоміч», «вибравши більш вдалий образ».

Партія Опозиційний блок (ОБ) зазначає, що її кандидати на місцевих виборах здобули перемогу в контрольованих частинах Донецької та Луганської областей, у Запорізькій, Дніпропетровській, Одеській та Миколаївській областях.

При цьому, за даними екзит-полів, у Дніпропетровській області показники партії практично рівні з партією «УКРОП», а в Одесі «опозиціонери» програють партіям Г. Труханова «Довіряй справам» та П. Порошенка «Солідарність».

На думку В. Фесенка, Опозиційний блок не отримав абсолютної більшості в південно-східних областях України внаслідок «фактору мерів»: «Успіх часто отримують партії з власними сильними мерами – тут схожі ситуації Г. Кернеса в Харкові і Г. Труханова в Одесі (нагадаємо, перший номер у списку ОБ в Харкові – М. Добкін – не був зареєстрований. – Ред.)». Частину голосів відібрали в «опозиціонерів» політичні партії, які увібрали в себе рештки Партії регіонів, – «Відродження» та «Наш Край», зазначив він: «Добре показали себе партії “місцевих еліт”, які зіграли на нейтральному позиціонуванні – без ухилу в радикалізм. Монополії Опозиційного блоку, як у ситуації з виборами в парламент, на Південному Сході не вийшло, оскільки тепер у них на їхньому ж полі є конкуренти».

З такою оцінкою погоджується і політолог О. Палій, за словами якого Опозиційний блок отримав з урахуванням конкуренції відносно, але не абсолютну більшість.

Як зазначає Ю. Сандул, головним змістом кампанії Опозиційного блоку стала тема зубожіння населення. Агітаційні ролики буяли жорсткими картинками соціальної дійсності, які мали нашоувувати виборця на думку, що «раніше все було краще».

Інструментами донесення меседжу кампанії стали контрольовані телеканали – «Інтер» і «Україна», а також велика кількість замовних матеріалів на інших телеканах. Очевидно, що свою ставку Опозиційний блок зробив на простий електорат, переважно східних регіонів країни, і завдання було визначено чітко – отримати «свої регіони» і представництво в радах по всій Україні.

Кампанією Опозиційного блоку займався американський політтехнолог П. Манафорт. Управління штабами і будівництво партійної структури взяв на себе О. Ситников, який раніше працював з Ю. Тимошенко. Мерську кампанію О. Вілкула вів політтехнолог Т. Березовець, який також колись працював з лідером «Батьківщини».

У результаті «опозиціонери» суттєво втратили на сході країни, поступившись багатьом регіональним проектам, але змогли отримати представництво в місцевих радах в центрі України, що в партії вважають успіхом.

Важливою особливістю нинішньої виборчої кампанії стало те, що з впливових політичних сил лише **Опозиційний блок відверто позиціонував себе як спадкоємця Партії регіонів і використовував проросійську риторичку**. Специфічною рисою виборів стала також повна **відсутність в інформаційному полі «червоних» гасел комуністично-соціалістичного забарвлення і відсутність конкуренції з боку відповідних партій**. Такі особливості засвідчують посилення національно-патріотичної складової в політико-інформаційних запитах українського суспільства і його поступову трансформацію у політичну націю європейського зразка.

Утім, зменшення проросійських настроїв не означає їхнього повного зникнення. Опозиційний блок переміг в деяких містах Донеччини та Луганщини та отримав представництво в областях Сходу, Півдня та частково Центру та Півночі. **Проросійські сили лишаються фактором внутрішньо української політики**. Тож боротьба з російською антиукраїнською інформаційною кампанією лишається на порядку денному.

При цьому, за спостереженням голови ОУН Б. Червака, нинішня виборча кампанія порівняно з двома попередніми – виборами Президента і Верховної Ради – в аспекті мінімізації впливу проросійських політичних сил продемонструвала негативну тенденцію: «Якщо дві попередні кампанії все ж давали відчуття, що Україна, нехай слабо і нерішуче, але все ж позбавляється неоколоніального статусу і виходить з силового поля Росії, то на цих виборах такого відчуття вже не було. Навпаки, з'явилося відчуття, що державний човен збився з курсу. Пояснення такого стану речей просте. На цих виборах відбулася спроба реінкарнації найбільш проросійської сили, яка колись називалася Партія регіонів, а тепер має кілька назв, а її члени просочилися в усі партійні щілини.

Багато пишуть про варіант «Б» Путіна, який передбачає дестабілізацію внутрішньополітичної та соціально-економічної ситуації в Україні. Проявом цього стала навала політичних трупів з Партії регіонів, які вирішили взяти реванш. Дається взнаки і наша нездатність об'єднуватися в ім'я вищих цінностей, якими є нація і держава».

Не виключено, що саме **намагання проросійських сил здобути політичний реванш і реальна загроза цього реваншу мотивували частину українських виборців підтримати націоналістичну партію «Свобода», яка зазнала поразки під час попередніх виборів до Верховної**

Ради і не потрапила до парламенту. Цьогорічні місцеві вибори для Всеукраїнського об'єднання «Свобода» можна назвати успішними.

Націоналісти, які не були в парламенті торік, а протягом цього року були втягнуті в цілу низку скандалів і кримінальних справ, показують високі результати на виборах до місцевих рад, причому не тільки в своїх базових регіонах. Так, в Києві, за даними екзит-полів, ВО «Свобода» набирає понад 10 % голосів виборців. Перша за даними екзит-полів ВО «Свобода» у Івано-Франківській та Тернопільській областях, друга – на Львівщині та у Полтавській області.

При цьому, за словами В. Фесенка, безсумнівний успіх «Свободи» пов'язаний не лише із посиленням праворадикальних настроїв у суспільстві, а й з відсутністю ефективного конкурента – неучастю у виборах «Правого сектора». З таким висновком погоджується політолог О. Палій, який пояснює цьогорічний результат «Свободи» тим, що, з одного боку, люди шукали радикальну альтернативу діючій владі, хоча, за словами експерта, «вони явно забули, що після обрання в парламент якраз керівництво “Свободи” було не таким вже і радикальним», з іншого – тим, що у «Свободи», дійсно, не було конкурента на своєму електоральному полі.

При цьому вибори стали відвертою поразкою для **Радикальної партії О. Ляшка**: її представники не потрапили практично в жодну з місцевих рад (за винятком Чернігівської області).

Відносно низький результат «радикалів» пов'язаний з тим, що вони не проводили активну кампанію, вважає В. Фесенко: «Вони не створювали штаби, не долучилися до серйозної телевізійної кампанії, як це зробили БПП, УКРОП та ОБ. Тільки в самому кінці кампанії вийшов на світло особисто Олег Ляшко, організувавши “тарифний Майдан”, але він сильно запізнився, та й сама тема тарифів вже була розкручена Ю. Тимошенко». На думку О. Палія, негативну роль зіграв і скандал із соратником О. Ляшка І. Мосійчуком, який був затриманий 17 вересня в залі Верховної Ради за підозрою в корупції.

В абсолютному ж програді, за висновками експертів і оглядачів, виявилась партія Прем'єра А. Яценюка «Народний фронт», яка навіть не наважилася брати участь у місцевих виборах через кричуще малий рейтинг, який став наслідком непопулярної політики уряду та вдалої інформаційної політики Банкової, яка зуміла промахи влади асоціювати саме з Прем'єром, а не з Президентом. Фактично відбулася добровільна самодискваліфікація партії Прем'єр-міністра – проекту, який набрав на парламентських виборах 2014 р. по списковій складовій голосів більше, ніж інші конкуренти (включаючи і пропрезидентський «Блок Петра Порошенка»). Утративши «партійне» підґрунтя, сьогодні А. Яценюк вже не розглядається як відносно самодостатній політик, швидше, як абсолютний сателіт П. Порошенка.

Рис. 1 Інфографіка, що ілюструє перебіг місцевих виборів 2015 року. Джерело: http://espresso.tv/news/2015/10/28/za_kogo_golosovala_ukrayina_na_miscevykh_vybora_kh_infografika

Підводячи підсумок нинішній виборчій кампанії, вітчизняний політолог П. Олещук зазначив, що нинішні вибори до місцевих органів влади продемонстрували досить серйозний рівень «політичної апатії серед виборців».

«Судячи з попередніх результатів місцевих виборів, жодна з політичних сил не може претендувати на якусь більш-менш значиму підтримку в масштабах країни або одного регіону. У перший день після закриття виборчих дільниць, ніхто не говорить про перемогу однієї політичної сили над іншими», – зазначив П. Олещук в коментарі Російській службі «Голосу Америки».

Вибори 25 жовтня експерт називає «перехідними» для української політичної системи. «Це перехід від старих політичних квот і позицій на місцях до формування нової політичної системи. Якою вона буде напрямку, і яким буде процес її формування, – сказати поки важко», – підкреслив П. Олещук.

Голосування у східних регіонах, на думку політолога, продемонструвало підтримку політичним проектам прихильників колишньої Партії регіонів. Однак після 25 жовтня, вважає П. Олещук, виборці Донецької, Луганської, Запорізької, Харківської областей України продемонстрували відмову від «феномена» єдності політичної позиції.

«Ми побачили розпад такого політичного феномена, як єдина політична підтримка в східних областях. У Донецькій і Луганській областях зі зрозумілих причин колишні “регіонали” зберегли свої позиції, схожа ситуація в Запорізькій області, де традиційно сильний вплив прихильників Р. Ахметова. У Дніпропетровській області ситуація більш складна і неоднозначна – Опозиційний блок і ряд політичних проукраїнських проектів, загалом, можуть претендувати на більшість у місцевих та міських радах», – зазначає П. Олещук.

Це говорить про те, що в Україні відбувається політичне структурування суспільства і проводити «регіональні» проекти буде все складніше. Тоді як партіям треба буде чіткіше формулювати свої ідеологічні підстави для того, щоб розуміти і отримувати підтримку свого виборця. Тому місцеві вибори „зробив” у першу чергу виборець, який чітко дав зрозуміти – він хоче миру, стабільності і справедливості.

Місцеві вибори в Україні привернули увагу іноземних ЗМІ. Так, британське видання *Open Democracy* стверджує, що „ці вибори не можуть нічого змінити, бо оновлення, яке наче б то відбулося у місцевих осередках партій, насправді є лише ширмою для подальшого політиканства та розквіту корупції. Немає оновлення еліт, немає нових облич, немає нових підходів і немає бачення майбутнього. У списках більшості партій присутні ті, проти яких люди протестували, кого вони вважають корупціонером і бандитом. Але гроші взяли верх, тому люди, місце яких у в'язниці, знову будуть 4 роки засідати в місцевих радах. Великі партії не вловили ключового тренда – запиту на оновлення та публічне створення "соціальних ліфтів", – пише видання.

Американське видання *Foregin Policy* беззаперечно пов'язує місцеві вибори з можливістю подальшого проведення реформ. Журналісти видання вважають, що саме ці вибори мали стати показником того, чи дійсно країна готова до реформ, чи знов скотиться у популізм.

Оскільки вибори, які пройшли у неділю, є місцевими, їх результати будуть багато в чому залежати від конкретних особистостей регіонів і місцевих проблем. Але вони стануть і перевіркою того, що візьме верх – ідеї реформ або цинічний популізм, який звучить в устах інших представників українського політикуму, – пише американський журналіст.

Німецьке ж видання *Deutsche Welle* звернуло увагу на порушення під час виборів, зокрема у Маріуполі. Скандал з роздрукуванням фальшивих бюлетенів й справді шокував людей. Журналісти зазначають, що все це було керованим фарсом, та переконані, що такі порушення планувалися заздалегідь і про їх наслідки чудово знали, більше того, саме на ці наслідки і сподівалися.

Усі виборчі бюлетені були надруковані в друкарні, що належить Р. Ахметову, який є дуже близькою до Опозиційному блоку людиною. За словами членів ТВК, крім бюлетенів тут друкувалися і агітаційні матеріали Опозиційного блоку, – пишуть німецькі журналісти.

Інше американське видання *Bloomberg* звернуло увагу як на загальні тенденції виборів, так і на окремі курйозні випадки під час їхнього проведення. Так, вони загалом зазначають, що ці вибори стали важливою віхою розвитку незалежної України з декількох причин: це і обіцяна децентралізація, і оновлення облич, які брали участь у виборчих перегонах, і загальне ставлення до процедури проведення виборів, яка, порівняно з минулими місцевими виборами, суттєво покращилася.

Проте не все, на думку американських журналістів, так позитивно. Вони не забувають і про корупцію, і про те, що децентралізація буде на початках номінальною.

Викорінення корупції в Україні зараз здається в кращому випадку перспективою віддаленого майбутнього. Хаотична демократія в Україні не дає їй перетворитися на застиглу і репресивну авторитарну державу за російським зразком. Проте корупція залишається тим клеєм, який скріплює цю розколоту в політичному, економічному і культурному плані країну. Хоча західні спостерігачі заявили в понеділок, що вибори в цілому «продемонстрували дотримання демократичного процесу», – зазначили в виданні.

Таким чином, ми бачимо, що ці вибори не залишились без уваги світової преси, а це вже можна вважати ще одним позитивним результатом. До того ж, попри всі мінуси проведення цих виборів, світові ЗМІ сходяться на думці, що для України вони були дійсно важливі, а у довгостроковій перспективі матимуть велике значення для проведення ключових реформ. Тож спостерігаємо, що світ не втрачає віри в українське суспільство та його демократичність.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

В. Гройсман: Місцеві вибори в Україні відбулися якісно і підтвердили курс держави на її демократичне реформування.

«Вибори до місцевих органів влади в Україні відбулися якісно і підтвердили курс держави на її демократичне реформування», – заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час зустрічі з Надзвичайним

та Повноважним Послом Французької Республіки в Україні І. Дюмон.

Глава українського парламенту зазначив, що ці вибори засвідчили незворотність реформ та демократичний вибір громадян, а «вибори в Маріуполі та Красноармійську мають бути проведені».

Коментуючи в цьому контексті ситуацію на сході України, В. Гройсман наголосив, що Україна докладатиме всіх зусиль, зокрема у дипломатичному полі, для мирного врегулювання ситуації. На прохання глави французької дипломатичної місії роз'яснити аспекти виборчого процесу у Донецькій та Луганській областях В. Гройсман пояснив: «Провести вибори можливо. Утім для цього треба відвести зброю, вивести іноземні війська і дати людям проголосувати. Ми зацікавлені в проведенні демократичних виборів, в умовах політичного плюралізму, аби це відповідало українському законодавству і міжнародним стандартам».

Співрозмовники також обговорили перебіг процесу реформи з децентралізації в Україні. Голова Верховної Ради висловив переконання в тому, що «децентралізація – це ключ до успіху держави, коли є ініціатива та відповідальність на локальному рівні». Разом із тим, він наголосив на необхідності масштабного інформування громадян України про суть децентралізації, аби «кожен зрозумів, що створення якісного механізму управління державою приведе до створення якісного життя кожної людини в нашій державі».

І. Дюмон запевнила у повній підтримці України з боку Франції в цьому процесі, оскільки «Франція має унікальний досвід поєднання централізації та децентралізації в управлінні державою». «Ви можете розраховувати на нашу підтримку та допомогу в питаннях інформування населення щодо децентралізації», – заявила Посол Франції і повідомила, що її дипломатичне представництво готує низку публічних заходів в Україні з метою обміну відповідним досвідом та підвищення обізнаності громадян.

У рамках зустрічі Сторони також засвідчили високий рівень українсько-французького міждержавного діалогу, де міжпарламентські взаємини мають значні перспективи розвитку, в тому числі у контексті поглиблення відносин між Україною та ЄС (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 28.10*).

28 жовтня на офіційному веб-сайті Верховної Ради України у рамках реалізації пріоритетних заходів зі створення у Верховній Раді електронного парламенту почав працювати у тестовому режимі сервіс «Електронні петиції».

Згідно з Розпорядженням Голови Верховної Ради України В. Гройсмана «Про деякі питання організації роботи Апарату Верховної Ради України з реєстрації та супроводження електронних петицій, адресованих Верховній Раді України», Управління комп'ютеризованих систем Апарату Верховної Ради України визначено технічним адміністратором системи «Електронні петиції», що здійснює заходи з її програмно-технічного супроводження.

Відділ з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України здійснюватиме перевірку, реєстрацію, супроводження петиції та виконуватиме інші дії на виконання норм вимогам законодавства.

У Розпорядженні також містяться доручення секретаріатам парламентських комітетів, які, відповідно до предмету відання, визначені головними з підготовки та попереднього розгляду відповідної електронної петиції, та Управлінню справами Апарату Верховної Ради України.

Сервіс «Електронні петиції» запроваджено у рамках реалізації пріоритетних заходів зі створення у Верховній Раді е-парламенту з метою забезпечення відкритості та прозорості діяльності парламенту: громадяни України відповідно до Закону України «Про звернення громадян» зможуть звертатися до парламенту з електронними петиціями та зверненнями (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 28.10*).

У Верховній Раді відбулася нарада щодо підготовки до проведення Дня розвитку економіки та дерегуляції.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи нараду, зазначив: «Ми змінимо підходи до формування порядку денного роботи Верховної Ради і будемо запроваджувати підхід, в якому ми зможемо визначати дні, у які базово, системно розглядати питання того чи іншого напрямку життя нашої країни».

В. Гройсман повідомив, що 10 листопада відбудеться День економіки і дерегуляції, під час якого розглядатимуться пріоритетні питання економічного розвитку країни.

Міністр економічного розвитку і торгівлі А. Абромавичус підтримав проведення такого «тематичного дня», присвяченого розгляду актуальних питань у сфері економіки.

Міністр звернув увагу на те, що за останній час накопичилася велика кількість законопроектів (понад 20) у економічній сфері, які потребують невідкладного розгляду Верховною Радою. До таких він відніс законопроекти стосовно дерегуляції, покращення інвестиційного клімату, вдосконалення антимонопольного законодавства тощо. Він повідомив, що у Міністерстві таких ініціатив вистачить на проведення ще одного такого тематичного дня.

А. Абромавичус нагадав, що наступний 2016 рік має стати роком зростання і тому ці закони мають стати фундаментом для цього зростання.

Міністр висловив сподівання, що уряд разом з народними депутатами, провівши такий день, покажуть, що вони можуть спільно плідно працювати.

А. Абромавичус зазначив, що Міністерство пропонує порядок денний, сформований на основі простих критеріїв – законопроект повинен позитивно впливати на бізнес-клімат в нашій країні, законопроект повинен підтримуватися як мінімум трьома депутатськими фракціями, законопроект не повинен передбачати ніяких додаткових обмежень для ведення бізнесу, і

законопроект повинен бути частиною системної реформи.

«Такий підхід дозволив нам сформувавши порядок денний, який складається з 15 законопроектів, розділених на п'ять великих блоків: 1) антимонопольне законодавство; 2) залучення інвестицій; 3) управління державною власністю; 4) дерегуляція; 5) скорочення дозвільної документації», – повідомив міністр.

Голова Комітету з питань промислової політики та підприємництва В. Галасюк і голова Комітету з питань економічної політики А. Іванчук доповіли про стан готовності до розгляду визначених законопроектів.

До порядку денного Дня розвитку економіки та дерегуляції пропонувалося включити ще деякі законопроекти, які також стосуються вдосконалення законодавства у сфері економіки.

Представники депутатських фракцій підтримали ініціативу проведення такого тематичного дня у Верховній Раді. У виступах також прозвучали пропозиції щодо проведення інших тематичних днів, адже Верховна Рада працюватиме у пленарному режимі у листопаді три тижні.

За результатами наради профільним комітетам доручено узагальнити всі пропозиції щодо формування порядку денного проведення 10 листопада Дня розвитку економіки та дерегуляції та вивчити інші пропозиції, що прозвучали у виступах учасників (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 27.10).

У Верховній Раді відбулася презентація та обговорення проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податкової лібералізації».

У заході взяли участь народні депутати, представники дипломатичних відомств та міжнародних організацій. Голова Комітету з питань податкової та митної політики Н. Южаніна повідомила, що законопроект № 3357 підготовлений представниками всіх політичних сил парламенту.

Учасники презентації сказали, що проектом пропонується вирішити найбільш болючі питання для бізнесу, включаючи проблему відшкодування ПДВ, створити умови для відновлення економіки країни, виведення економіки з тіні шляхом встановлення справедливих ставок податків, впровадження механізму контролю трансферного ціноутворення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 28.10).

Профільні парламентські комітети до 3 листопада мають провести засідання і опрацювати поправки до законопроектів на виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України, аби наступного четверга ці документи були прийняті у другому читанні.

На цьому наголосив перший заступник Голови Верховної Ради України А. Парубій на брифінгу по завершенні у середу засідання робочої групи щодо опрацювання законопроектів з питань удосконалення законодавства на

виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

За його словами, комітети з питань запобігання і протидії корупції та з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності до наступного вівторка повинні розглянути «усі поправки, внести їх до Апарату Верховної Ради, щоб наступного четверга – у крайній термін для прийняття рішення – ми змогли ці законопроекти прийняти у другому читанні».

А. Парубій поінформував про перебіг засідання робочої групи, нагадавши, що під час розгляду цих законопроектів у першому читанні у сесійній залі «відбулися надзвичайно жваві дискусії». «За дорученням Голови Верховної Ради України було створено робочу групу, яка мала на меті зробити майданчик, на якому депутати Верховної Ради, представники уряду, прокуратури і незалежні громадські активісти мали виробити спільні підходи щодо прийняття даних законопроектів у другому читанні», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2015. – 28.10).

Комітет з питань соціальної політики рекомендує Верховній Раді прийняти в цілому законопроект про зовнішню трудову міграцію, необхідний для лібералізації візового режиму з ЄС.

Під час засідання Комітету 28 жовтня зазначалося, що законопроект № 2330а включений до переліку законопроектів, спрямованих на виконання критеріїв в рамках виконання другої фази Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

Зверталася увага, що до дев'ятого листопада, дати, коли Єврокомісія закінчить аналіз інформації про виконання Україною Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України, Верховній Раді України необхідно доопрацювати та прийняти подані урядом 12 законопроектів на його виконання.

Ці законопроекти входять до пакету 70-ти пріоритетних законопроектів, які Верховна Рада має прийняти до кінця поточної сесії. Пакет пріоритетних законопроектів сформовано з метою виконання Плану законодавчого забезпечення реформ, ініційованого Головою Верховної Ради України В. Гройсманом.

Законопроект визначає правові та організаційні засади державного регулювання зовнішньої трудової міграції та соціального захисту громадян України, які тимчасово виконували або виконують роботу за кордоном, і членів їх сімей.

Члени Комітету обговорили подані пропозиції та текст законопроекту, який був підтриманий робочою групою, створеною за участю народних депутатів, представників міністерств, відомств, громадських організацій, профспілок, роботодавців та науковців.

Розглядаючи законопроект до другого читання, члени Комітету підтримали додаткові поправки від Світового конгресу українців в Україні та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

У доопрацьованому до другого читання проекті розширено категорію трудових мігрантів, на яких поширюється дія цього законопроекту. Зокрема, це особи, які працюють на підставі трудового договору, самостійно забезпечують себе роботою, надають оплачувані послуги, а також, які здійснюють іншу оплачувану діяльність, незаборонену законодавством держави перебування (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 28.10*).

Голова Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи М. Томенко провів зустріч з директором Департаменту ядерної безпеки ЄБРР В. Новаком і представником Чорнобильського фонду «Укриття» та Рахунку ядерної безпеки в Україні О. Славісом.

Як повідомили Інформаційному управлінню в секретаріаті Комітету, захід проведено з метою обговорення стану реалізації міжнародних проектів на майданчику ЧАЕС. Під час зустрічі відбувся обмін думками щодо ходу робіт.

Учасники наголосили на важливості питання реалізації проекту підсилення та герметизації будівельних конструкцій, що виконують функції огорожувального контуру нового безпечного конфайнменту (НБК). Наразі це є головним питанням, оскільки весь проект будівництва НБК залежить від завершення будівництва торцевих стін.

Учасники зазначили, що потребує вирішення питання недостатнього фінансування у 2015 р. за бюджетною програмою КПКВ 2408120 «Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта «Укриття» та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС, у тому числі на оплату робіт (заходів), виконаних у 2014 р. згідно із затвердженим планом».

М. Томенко під час зустрічі приділив особливу увагу питанню підготовки заходів та організації проведення 30-х роковин Чорнобильської катастрофи на національному та міжнародному рівнях (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 28.10*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з федеральним канцлером Німеччини А. Меркель.

Співрозмовники відзначили демократичний та прозорий характер місцевих виборів 25 жовтня в Україні, що було підтверджено міжнародними спостерігачами.

П. Порошенко детально поінформував А. Меркель про розвиток ситуації на Донбасі. Лідери наголосили на необхідності повного виконання російською стороною мінських домовленостей.

Співрозмовники наголосили на необхідності використання «вікна можливостей», яке відкрилося завдяки припиненню вогню на Донбасі.

П. Порошенко та А. Меркель також обговорили хід реформ в Україні, зокрема судову реформу, децентралізацію та боротьбу з корупцією.

Лідери також підтвердили, що докладатимуть зусиль для успішного завершення процесу виконання Україною критеріїв, необхідних для надання безвізового режиму для українських громадян (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –28.10*).

За результатами зустрічі президентів України та Латвії, українсько-латвійських переговорів у розширеному складі у присутності П. Порошенка та Р. Вейоніса підписано Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво.

Документом, який підписали міністр аграрної політики та продовольства України О. Павленко та міністр землеробства Латвійської Республіки Я. Дуклавс, визначаються напрями співробітництва між двома державами в аграрній сфері, зокрема щодо торгівлі сільськогосподарськими та продовольчими товарами, а також сприяння взаємному залученню інвестицій в аграрній сфері.

Згідно з Меморандумом, передбачається обмін досвідом діяльності на етапі асоційованого членства України в Європейському Союзі, зокрема у сферах харчової промисловості, рослинництва, племінної справи у тваринництві, охорони прав на сорти рослин, рибного господарства, ветеринарного та фітосанітарного контролю, а також адміністрування коштів ЄС.

Як перспективні сфери співробітництва визначено обмін досвідом з питань організації тренінгів у сільськогосподарській галузі та надання консультаційних послуг, сприяння встановленню прямих зв'язків між науковими установами аграрного профілю, сільськогосподарськими та харчовими підприємствами, проведення спільних досліджень в галузі сільського господарства, включаючи обмін науковими даними, документами та публікаціями, організація форумів, виставок, конференцій, семінарів, навчальних візитів та тренінгів з питань, що відносяться до аграрної сфери (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –27.10*).

Президент України П. Порошенко під час зустрічі з президентом Латвійської Республіки Р. Вейонісом заявив, що російська сторона фактично зриває виконання мінських домовленостей та наголосив на необхідності подальших міжнародних санкцій у разі відсутності прогресу.

Президент поінформував про зусилля України для повної імплементації

мінських домовленостей. «Сьогодні ми завершили відведення танків і починаємо відведення артилерії калібром менше 100 мм. Підкреслюю, що Україна повністю відкрита для моніторингу з боку Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, неухильно дотримується взятих на себе зобов'язань», – сказав Президент у заяві для ЗМІ за підсумками зустрічі.

У той же час, говорячи про невиконання Росією її зобов'язань за мінськими домовленостями, Президент України зазначив: «Незаконні вибори не скасовані, а лише перенесені, дискусії по виборчому формату фактично заблоковані, провокативні заяви про те, що вибори не будуть проводитись за українським законодавством, постійно лунають з боку так званих лідерів окремих районів Донецької і Луганської областей, недопуск спостерігачів ОБСЄ ані до неконтрольованої ділянки україно-російського кордону, ані до місць зберігання техніки для ефективної перевірки, недопуск або висилка представників міжнародних авторитетних організацій, включаючи «Лікарів без кордонів», представників ООН, перешкоджання діяльності представників Міжнародного Комітету Червоного Хреста, незвільнення українських заручників, які незаконно утримуються як на окупованих територіях, так і в Російській Федерації, створює серйозну загрозу імплементації мінського процесу».

Глава держави повідомив, що під час зустрічі із своїм латвійським колегою детально поінформував латвійських, європейських партнерів, що в умовах подальшої неімплементації, блокування реалізації мінських домовленостей виникає тверда необхідність в продовженні санкцій, які були запроваджені Європейським Союзом, іншими нашими країнами-партнерами. «Я окремо вдячний пану президенту за тверду і неухильну підтримку цієї позиції, яку Латвія продемонструвала», – заявив П. Порошенко.

У свою чергу, президент Латвії Р. Вейоніс підкреслив, що сподівається на повне і безумовне виконання мінських домовленостей, та висловився за продовження санкцій у разі їх невиконання. «Це надзвичайно важливо для всіх сьогодні. Існування економічних санкцій проти Російської Федерації має зберігатися до повного виконання положень мінських угод», – підкреслив Р. Вейоніс, зазначивши, що йдеться передусім про виведення всіх іноземних військ з території України та військового озброєння. «Перегляд економічних санкцій по відношенню до Росії неможливий без виконання саме цих основних положень», – додав президент Латвії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –27.10*).

Президент П. Порошенко повідомив про те, що оціночна місія Європейської комісії відзначає значний прогрес України у виконанні вимог для запровадження безвізового режиму.

Спілкуючись зі ЗМІ після переговорів з Президентом Латвії, П. Порошенко зазначив, що на початку листопада Верховна Рада України на своїй спеціальній сесії розгляне останні законодавчі зміни, які Україна

зобов'язана виконати задля запровадження безвізового режиму.

За словами Президента, Україною зроблені важливі антикорупційні кроки, а саме створення Національного антикорупційного бюро та запровадження посади спеціального антикорупційного прокурора. Він повідомив, що на це місце сьогодні претендують 300 кандидатів.

Глава держави висловив сподівання, що усі антикорупційні справи вже з 1 грудня будуть передані від Генеральної прокуратури до Національного антикорупційного бюро для проведення незалежного розслідування та притягнення до відповідальності усіх, хто підозрюється в корупційних діях. Президент навів статистичні дані щодо антикорупційної діяльності української влади та зазначив, що кількість притягнутих до відповідальності за корупційні дії зросла в 17 разів в порівнянні з попереднім часом.

«Все це демонструє, що ми маємо політичну волю для боротьби з корупцією, у нас є система цієї боротьби і це буде працювати, без сумніву. І це не лише тому, що ми хочемо безвізовий режим, а тому, що ми прагнемо реформувати Україну. Це рішуча вимога всього Українського народу», – наголосив Президент.

Президент нагадав, що саме у Ризі на саміті «Східного партнерства» було наголошено, що не існує жодних політичних обставин, які б могли перешкодити запровадженню безвізового режиму для України, а залишилося виконати технічні завдання, які зафіксовані в Плані дій щодо лібералізації візового режиму з ЄС.

У свою чергу, Президент Латвії висловився за посилення міжлюдських контактів, чому сприятиме безвізовий режим для українських громадян. На його думку, безвізовий режим – ще один важливий інструмент для інтегрування України до ЄС (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 27.10*).

27 жовтня Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів зустріч з міністром закордонних справ та міжнародного співробітництва Італії П. Джентілоні.

А. Яценюк відзначив важливість підтримки України з боку Італії як країни – члена ЄС та «Великої сімки».

«Високо ціную ратифікацію парламентом Італії Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом», – підкреслив він.

Сторони обговорили питання економічної співпраці двох країн, зокрема проведення Українсько-італійської ради з економічного, промислового та фінансового співробітництва.

П. Джентілоні відзначив зусилля уряду в проведенні масштабних реформ. Він підкреслив, що уряду України в сучасних умовах, коли необхідно долати серйозні зовнішні загрози, вдається проводити реформи й перезапускати економіку: «Це є серйозним викликом, але ми на вашому боці» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.10*).

27 жовтня Прем'єр-міністр України А. Яценюк зустрівся із президентом Латвійської Республіки Р. Вейонісом. Зустріч відбулася перед запланованою участю глави українського уряду та президента Латвії у роботі круглого столу «Солідарність Латвії з Україною на її євроінтеграційному шляху».

Глава українського уряду висловив вдячність за підтримку Латвії в боротьбі України за збереження незалежності. «Ми переконані, що разом із Європейським Союзом ми подолаємо усі виклики та збудуємо історію успіху для України, Європи та вашої країни», – звернувся він до президента Латвії.

Р. Вейоніс наголосив на повній підтримці територіальної цілісності України з боку Латвії.

Він підкреслив важливість поглиблення двосторонніх відносин між обома країнами, обміну досвідом у питанні проведення реформ.

Президент Латвійської Республіки зазначив, що уряд України робить дуже багато, аби посилити партнерство з ЄС та наголосив на необхідності подальших кроків для лібералізації візового режиму України з Європейським Союзом (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.10*).

Україна піднялася на чотири пункти в рейтингу Світового банку Doing Business. Основна реформа, яка вплинула на покращення рейтингу, проведена в реєстрації підприємств. Про це глава уряду А. Яценюк заявив на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 28 жовтня.

Глава уряду нагадав, що в минулому році позиція України у рейтингу легкості ведення бізнесу від Світового банку зросла зі 112 до 96 місця. У цьому році Україна піднялася на чотири позиції: «По звіту Світового банку, основна реальна реформа зроблена в реєстрації підприємств, яка вплинула на покращення рейтингу, – у реєстрації власності», – підкреслив А. Яценюк, висловивши вдячність міністру юстиції України за впровадження цієї реформи.

Водночас глава уряду підкреслив, що у рейтингу Doing Business позицію України «потягнули вниз» показники легкості підключення до систем електропостачання: «Це те, про що я вже говорю протягом останнього року і звертаюся до Національної комісії з регулювання енергетики та комунальних послуг і до Міністерства енергетики та вугільної промисловості. Як була монополія, так і залишилася. Як були найгірші підходи підключення, так і є. Як не було закону і нових правил, так і немає».

«Укотре публічно звертаюся до відомств, які відповідають за українську енергетику, внести відповідні акти і нарешті демонополізувати цей ринок і дати можливості суб'єктам підприємницької діяльності на прозорих і вільних умовах підключатися до мереж електропостачання», – наголосив А. Яценюк.

Він також наголосив на необхідності подальшої роботи в питанні правової реформи, «захисту прав власності і вирішення питання

неплатоспроможності юридичних осіб».

Щодо подальших законопроектів, які потребують ухвалення парламентом, глава уряду зазначив: «Прикро, що нам не вдалося отримати підтримку парламенту».

Глава уряду наголосив на необхідності проводити «тематичні дні» у парламенті. А. Яценюк повідомив, що провів на цю тему розмову з Головою Верховної Ради України: «Голова парламенту повністю підтримує необхідність формування порядку денного за тематикою» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.10*).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив міністру охорони здоров'я О. Квіташвілі на наступне засідання уряду винести рішення про створення незалежного національного агентства з закупівлі лікарських засобів та медичних препаратів. Про це глава уряду наголосив на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 28 жовтня.

А. Яценюк наголосив на необхідності «вивести з-під Міністерства охорони здоров'я функцію закупівлі лікарських засобів».

«Чому йде війна за посаду міністра охорони здоров'я? Мета тільки одна – призначити свого міністра, щоб він контролював всі закупівлі. Функція міністра відповідно як до закону, так і до коаліційної угоди, лежить у формуванні державної політики, а не витрачання державних грошей на закупівлі чи управлінні об'єктами державної власності», – підкреслив глава уряду.

А. Яценюк звернувся до міністра охорони здоров'я О. Квіташвілі на наступне засідання уряду винести рішення про створення незалежного національного агентства з закупівлі лікарських засобів та медичних препаратів.

«Буде номінаційний комітет, міжнародні організації призначать керівника і будуть контролювати систему закупівель лікарських засобів і медичних препаратів за державні кошти», – підкреслив він.

«Ми повинні поставити в цьому крапку на наступному тижні», – додав А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.10*).

Міністерство охорони здоров'я підписало контракти на закупівлю лікарських засобів через міжнародні організації. Про це повідомив міністр охорони здоров'я України О. Квіташвілі на засіданні уряду в середу, 28 жовтня.

«Вчора Міністерство охорони здоров'я підписало контракт з Програмою розвитку ООН на загальну суму 620 млн грн на закупівлю лікарських засобів через цю міжнародну організацію», – повідомив міністр. Вже в цьому році Програма розвитку ООН буде поставляти в Україну, і на наступні роки також, засоби для лікування туберкульозу, тестування ВІЛ/СНІДу, лікування дітей, хворих на гемофілію А і Б, офранні

захворювання та гепатит В і С.

О. Квіташвілі повідомив, що минулого тижня підписано рамковий договір з ЮНІСЕФ (Дитячим фондом ООН) на загальну суму 827 млн грн. Ця організація буде нам закупувати препарати з ВІЛ/СНІДу, АРВ-препарати та вакцини. Найближчим часом МОЗ буде підписувати контракт на загальну суму 750 млн грн з третім агентством, яке вибрали для закупівель, – це Crown Agency з Великобританії. «В цілому по міжнародним закупівлям у цьому році ми віддаємо в руки міжнародних організацій близько 2 млрд 197 млн грн. Це 60% від усієї суми», – заявив міністр, додавши, що всі процедури закупівель відбулися спокійно та прозоро: зміни по тендерах спрацювали і всі процеси закупівель пройшли практично без оскаржень. О. Квіташвілі подякував Антимонопольному комітету, який за напрямком МОЗ «працює просто чудово», за цю допомогу.

Міністр також висловив упевненість, що на наступний рік буде набагато швидше пройдено цей процес, «тому що всі постанови, зміни вже прийняті». Процес закупівель, на думку О. Квіташвілі, вдасться запуснути вже в лютому-березні, що дасть можливість залучити більше програм, «щоб вони були закуплені через міжнародні організації».

Міжнародні закупівлі дають можливість купувати ліки в кращому співвідношенні ціна-якість, акцентував міністр. ЮНІСЕФ, наприклад, закупає вакцини для більше 100 країн. Ліки високої якості постачають виробники, які є одними з найкращих. А ціна через те, що закупають у величезних обсягах для 100 країн, у них дуже низька. Відповідно, жодна приватна компанія чи яка-небудь дистриб'юторна компанія ніколи не зможе з ними конкурувати за цією ціною. До того ж, підкреслив міністр, чітко розраховані терміни поставки: «Знаємо, що приходить березень, вже заходять вакцини, тому що замовлення на виробництво робиться заздалегідь, і Україна буде вже частиною великого такого всесвітнього замовлення за різними напрямками лікарських засобів».

«Так що це якість, це ціна, тобто ми зможемо закупувати більше за гроші, які у нас є, і не буде ні дефіциту, ні проблем з лікуванням людей», – запевнив міністр охорони здоров'я (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.10).

Міністерством аграрної політики та продовольства України було подано пропозиції щодо ряду законопроектів для розгляду серед законодавчих ініціатив уряду на Дні уряду у Верховні Раді.

«Першочергові та необхідні законопроекти для аграрного сектору, на прийнятті яких наполягає Мінагрополітики, – зокрема законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції в агропромисловому комплексі» та законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо приведення законодавства у сфері насінництва та розсадництва у відповідність до європейських та міжнародних вимог)», – наголосив міністр аграрної політики та

продовольства України О. Павленко.

Законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції в агропромисловому комплексі» передбачає скасування дії окремих обов'язкових погоджень та процедур. Зокрема, скасовується реєстрація добрив «традиційних» хімічних формул, карантинний дозвіл на імпорт.

Цим законопроектом обмежується дія окремих обов'язкових погоджень та процедур, зокрема запроваджується добровільний характер отримання ветеринарного свідоцтва при транспортуванні зерна (уряд прийняв таке рішення щодо транспортування зерна на експорт, натомість законопроектом формується законодавча база для запровадження цього режиму для всіх перевезень).

«За рахунок зниження ризиків корупції, зменшення кількості непотрібних регуляторних процедур, зниження монопольної маржі виробників азотної групи добрив, аграрії при прийнятті законопроекту матимуть можливість заощадити до 2 млрд грн щорічно» – зауважив міністр.

Аграрним комітетом ВР рекомендовано прийняти законопроект за основу і підготувати до другого читання за скороченою процедурою.

Законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо приведення законодавства у сфері насінництва та розсадництва у відповідність до європейських та міжнародних вимог)» передбачає удосконалення системи сертифікації насіння та підтвердження відповідності, удосконалення процедури реєстрації сортів рослин, посилення гарантій щодо відкритості, прозорості й системності державного нагляду (контролю), дотримання принципів неупередженості, прозорості та доступності процедур підтвердження відповідності, посилення відповідальності за поширення неякісного насіння та садівного матеріалу. По суті, мова йде про імплементацію європейських принципів організації насінневого ринку в Україні.

Аграрним комітетом ВР рекомендовано прийняти законопроект в другому читанні та в цілому. Це дозволить суттєво (в понад 1,5 раза до 600 млн дол.) збільшити обсяги експорту насіння, а обсяг залучених інвестицій становитиме сотні мільйонів доларів (наприклад, будівництво одного сучасного насінневого заводу становить до 100 млн дол.) (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.10).

ПОЛІТИКА

Україна підписала протокол Конвенції о предупреждении терроризма.

Україна присєдналась к дополнительному протоколу Конвенции Совета Европы о предупреждении терроризма. Об этом сообщила пресс-служба организации (<http://korrespondent.net/ukraine/3582066-ukrayna->

podpysala-protokol-konventsyy-o-preduprezhdenyy-terroryzma).

Документ предусматривает уголовную ответственность для лиц, которые сознательно принимают участие в террористических формированиях, проходят подготовку с целью совершения терактов, а также способствуют их финансированию.

«Впервые в международном праве мы получили инструмент, который криминализирует приготовление к совершению террористических актов. Дополнительный протокол к Конвенции о борьбе с терроризмом определяет, как мы можем совместно противостоять иностранным террористам, придерживаясь верховенства права и прав человека», – цитирует генсека Совета Европы Т. Ягланда Укринформ.

Кроме Украины, участниками соглашения являются семнадцать государств.

Ранее парламент узаконил нарушение прав человека в зоне АТО, частично отменив обязательства Международного пакта о гражданских и политических правах (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

Результаты реформ Украина должна почувствовать уже в новом году. Об этом заявил глава Представительства Европейского Союза в Украине Я. Томбинский во время открытия Информационного центра ЕС в Закарпатье, передает корреспондент УНН.

Так, по мнению Я. Томбинского, как и любой проект, украинские реформы не имеют идеальных решений. Однако Украина выбрала правильный путь, приняв самое главное решение – ратифицировала Соглашение об ассоциации с ЕС.

«Безусловно остаются в приоритете задачи борьбы с коррупцией и обеспечение защиты прав всех слоев населения», – сказал польский дипломат.

В то же время Я. Томбинский напомнил, что Представительство ЕС в Украине непосредственно участвовало в разработке программы государственных закупок, предусматривающих открытые тендеры и возможность отчетности перед обществом.

Относительно реформы рынка энергетики, то, по его мнению, в первую очередь Украина должна избавиться от монопольных тенденций и стать экономной. Государственные же предприятия должны делать ставки на прибыль, а не на субсидии.

Характеризуя рынок отечественных медиа, Я. Томбинский подчеркнул важность появления законных предпосылок для общественного вещания, что должно стать платформой открытых СМИ для открытого общества.

Глава Представительства ЕС в Украине рассказал также и о своем видении проблем сферы высшего образования в Украине. В частности, он назвал необоснованным функционирование более 600 вузов в стране.

В итоге Я. Томбинский отметил, что результаты реформ страна должна

почувствовать уже в новом году.

«Показателем их успеха или недостатков (реформы – ред.) станет соответствующее количество инвесторов, которые придут в Украину. Безусловно, главным залогом прогресса в развитии государства является приостановление агрессии и войны», – подчеркнул он (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10).

В Киеве назвали партии, преодолевшие 5 %-й барьер.

На выборах депутатов Киевского городского совета 5 % барьер преодолевают партии «Блок Петра Порошенко «Солидарность», «Самопомич», ВО «Батьківщина», «Едність» и ВО «Свобода». Об этом 27 октября заявил председатель Киевского горизбиркома А. Сульдин, передает «Интерфакс-Украина».

«Сколько они набирают процентов – покажут бумажные протоколы районных комиссий», – подчеркнул А. Сульдин.

По его словам, на данный момент все 100 % участковых комиссий завершили подсчет голосов, и у Киевского горизбиркома есть неофициальные предварительные данные по обработке около 50 % этих протоколов.

Вместе с тем, районные избирательные комиссии отправили на уточнение до двух протоколов участковых комиссий в каждом районе.

Кроме того, в нескольких районах возможен пересчет на отдельных избирательных участках, в частности, в Дарницком и Печерском районах.

По словам А. Сульдина, на данный момент наибольшая готовность к составлению протокола у Печерского райизбиркома, однако сейчас там решается вопрос о том, будет ли проводиться пересчет на одном участке (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 27.10).

По факту срыва голосования на местных выборах в Мариуполе 25 октября открыто уголовное дело. Об этом сообщает пресс-служба милиции Донецкой области.

Правоохранители начали проверку событий, которые происходили в Мариуполе и привели к срыву избирательного процесса. «Известно, что 25 октября 2015 г. из-за отсутствия бюллетеней для голосования не смогли начать свою работу 205 избирательных участков Мариуполя, за что жители города были лишены права принять участие в местных выборах», – говорится в сообщении (<http://korrespondent.net/ukraine/3581705-po-faktu-sryva-vyborov-v-maryupole-zavely-delu>).

Виновным в срыве выборов в городе грозит тюремный срок от 3 до 7 лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок от 2 до 3 лет.

«В рамках открытого уголовного производства правоохранителями будет проведено полное, всестороннее расследование данных событий,

выяснены все факторы, которые повлияли на избирательный процесс в г. Мариуполе, в том числе проверена деятельность Мариупольской городской избирательной комиссии и предоставлена правовая оценка всем установленным фактам», – прокомментировал ситуацию начальник донецкой милиции В. Аброськин.

Как сообщалось, Мариупольский избирком отказался принимать избирательные бюллетени, напечатанные в типографии газеты «Приазовский рабочий». Такое решение было принято из-за найденных разорванных бюллетеней, а также ошибок в них. Члены избиркома обратились в ЦИК с просьбой перенести дату выборов в Мариуполе (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.10).

Мэр Одессы Г. Труханов, который, согласно постановлению Одесской городской избирательной комиссии, был переизбран на следующий срок в первом туре, заявляет, что готов к пересчету результатов голосования в законном порядке.

«Я готов рядом стоять, чтобы проверить на тех участках, которые спорные, провести пересчет. Но это процедура. Нужно знать эту процедуру. Если в штабе моего оппонента не знают эту процедуру, а просто закидывают какими-то лозунгами «Давайте пересчитывать», я так понимаю, что они собираются пересчитывать до тех пор, пока он не победит. Я предлагаю успокоиться, сесть за стол переговоров и работать на благо Одессы... Все обвинения в том, что кто-то с кем то сошелся... Уважаемые господа, почитайте закон. Городскую территориальную комиссию формировали парламентские фракции, в которые я не вхожу, плюс жеребьевка. Там нет ни моей партии, ни близкой ко мне партии», – сказал Г. Труханов в ходе брифинга в среду.

Также он призвал главу Одесской области М. Саакашвили к объективной оценке ситуации.

«Михаил Саакашвили должен быть над ситуацией. Он должен ровно относиться к любым кандидатам в мэры города, а не просто взять за руку и водить человека и сегодня занимать явно одностороннюю позицию», – сказал Г.Труханов.

Он добавил, что готов сесть за стол переговоров со всеми кандидатами в мэры, представителями партий и обсудить, кто с чем не согласен, выработать правовые шаги для того, чтобы ни у кого не осталось сомнений.

Также Г. Труханов заявил, что считает ночные задержания его соратников и «минирование» здания, где располагается горизбирком – недоразумениями.

Как сообщалось, Одесская городская избирательная комиссия признала действующего мэра Одессы Г. Труханова новоизбранным мэром, т.к. он набрал более 50 % голосов избирателей. Глава Одесской области М. Саакашвили и его советник А. Боровик, который также являлся кандидатом в мэры Одессы и занял второе место, эти результаты не признали

и заявили о намерении их оспорить. Также А. Боровик заявил о сборе соратников под судом, где будут рассматриваться соответствующие иски.

Кроме этого, сотрудники патрульной полиции ночью в среду задерживали двух депутатов Одесского горсовета от партии «Доверяй делам» мэра Одессы – Д. Пеструева и О. Киреева. Депутатов задержали около 3 часов ночи возле здания Киевской райадминистрации Одессы. Причина задержания в настоящее время неизвестна. Депутаты были доставлены в Киевский райотдел милиции, откуда вышли только через 2,5 часа.

Кроме того, ночью «неизвестный» якобы заминировал здание, где находится Одесская городская избирательная комиссия. Пресс-служба Главного управления МВД Украины в Одесской области около 4.30 утра сообщила, что никаких взрывных устройств в здании или возле него обнаружено не было. Вместе с тем, присутствовавшие в момент «минирования» в горизбиркоме сотрудники СМИ отмечают, что в связи с «минированием» прибыли только сотрудники патрульной полиции, но не сотрудники взрыво-технической службы (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 28.10).

Губернатор Одесской области М. Саакашвили призвал одесситов к акциям протеста против объявленного мэром города Г. Труханова. Об этом он сообщил на своей странице в Facebook.

«Сегодня фальсификаторы городских выборов, со скоростью «зеленых человечков» захватили одесскую мэрию. Я приглашаю неравнодушных граждан, у которых украли выбор, собраться в 18:00 на Троицкой 43 и образовать комитет действия против воров и жуликов, который не позволит и далее разрушать и грабить город и сможет изменить ситуацию к лучшему для каждого одессита», – сообщил он в соцсети (<http://korrespondent.net/city/odessa/3581987-saakashvily-zaiavyl-o-falsyfykatsiyakh-y-sozyvaet-mytynh>).

Таким образом, по его словам, жителям города удастся превратить «Одессу в чистый город, чистый от мусора, а также бандитов, казнокрадов и коррупционеров» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

Милиция Одессы захватывает избиркомы – СМИ.

Одесская милиция проводит силовой захват районных и городской избирательных комиссий, передает «Южный курьер» (<http://korrespondent.net/ukraine/3581796-mylytsyia-odessy-zakhvatyvaet-yzbyrkomy-smu>).

«Милиция начала блокирование всех четырех районных и городской избирательных комиссий в Одессе сразу после того, как Геннадия Труханова официально объявили мэром Одессы», – пишет издание.

Милиция изымает протоколы о голосовании. Отмечается, что это

начало происходить на фоне заявлений губернатора М. Саакашвили о многочисленных фальсификациях на выборах (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2015. – 28.10).

В Павлограде решили провести второй тур выборов.

Павлоградская территориальная избирательная комиссия решила провести второй тур выборов мэра города. За такое решение проголосовали 12 членов комиссии против 5, сообщила партия УКРОП в Facebook (<http://korrespondent.net/ukraine/3582108-v-pavlohrade-reshyly-provesty-vtoroi-tur-vyborov>).

Вместе с тем, как сообщила глава пресс-центра партии Е. Кравчук в соцсети, кандидат от УКРОПа Е. Терехов, который по предварительным данным набрал более 20 % и занимает второе место на выборах мэра Павлограда, все равно будет обращаться в суд.

«Непонятны дальнейшие действия ЦИК, которая может отменить решение Павлоградской ТИК или распустить местную комиссию», – отметила Е. Кравчук.

27 октября Центральная избирательная комиссия приняла разъяснение, согласно которому ЦИК не будет выделять дополнительные средства на проведение второго тура выборов мэра.

Разъяснение принято в связи с тем, что по состоянию на начало избирательного процесса в Павлограде насчитывалось 90,3 тыс. избирателей, однако на выборах Павлоградского городского головы 25 октября в списки для голосования было внесено 89,8 тыс. избирателей, и, по мнению ЦИК, в этом городе не должен проводиться второй тур выборов мэра.

В таком случае мэром становился представитель Оппоблока А. Вершина. Второе место на выборах занял боец АТО Е. Терехов, также известный как Джексон, от УКРОПа.

По предварительным данным, представитель Оппозиционного блока А. Вершина набрал 30 %.

В свою очередь, в Комитете избирателей Украины заявили, что ЦИК подменяет понятия «избирательная система» и «повторное голосование» в разъяснении по выборам в Павлограде (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2015. – 28.10).

Украина и ДНР заявили о завершении очередного этапа отвода оружия от линии соприкосновения.

В частности, Генштаб ВСУ заявил, что отвод артиллерийских систем на Артемовском направлении завершен, передает Интерфакс-Украина (<http://korrespondent.net/ukraine/3581941-ukrayna-y-dnr-zavershyly-etap-otvoda-artylleryu>).

«Украина завершила запланированный на сегодня отвод артиллерийских систем в секторе «С» – это Артемовское направление. Отвод

проводился с 9.00 до 10.00», – сообщил спикер Генштаба В. Селезнев.

По его словам, Вооруженные силы Украины отводят от линии разграничения сторон артиллерийские системы Д48 (85-мм противотанковая пушка) и Д44 (85-мм дивизионная пушка).

В свою очередь, в ДНР также заявили об отводе от линии соприкосновения арторудий калибром до 100 мм. Об этом сообщает Донецкое агентство новостей со ссылкой на «заместителя командующего корпусом Минобороны» ДНР Э. Басурина.

«Можно сказать, что артиллерия калибром до 100 мм в Донецкой Народной Республике отведена», – сказал он.

Между тем украинская сторона сообщила, что отвод артиллерии должен пройти еще на других направлениях, кроме Артемовского.

«У нас в период с 28 по 31 октября будет отвод артиллерии. Начиная сегодня с сектора С – это Артемовское направление, затем перемещаемся на юг – на Мариупольское направление, и заканчиваем под Донецком», – рассказал он (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

ОБСЕ откроет до десяти новых постов на Донбассе.

Миссия планирует расширить свои функции и приобрести дополнительное оборудование.

Специальная мониторинговая миссия ОБСЕ намерена открыть дополнительные наблюдательные пункты на Донбассе, заявил уполномоченный по вопросам председательства Германии в ОБСЕ в 2016 г. Г. Эрлер (<http://korrespondent.net/ukraine/3582105-obse-otkroet-do-desiaty-povykh-postov-na-donbasse>).

На востоке Украины продолжается урегулирование конфликта в рамках договоренностей, согласованных сторонами на переговорах в Минске.

По словам Г. Эрлера, в Донецкой и Луганской областях планируется организовать восемь или девять наблюдательных постов.

«Исходя из этого ОБСЕ сейчас рассматривает вопрос расширения своих функций, в том числе и приобретения дополнительного оборудования», – добавил он.

Напомним, 27 октября гуманитарная миссия ООН возобновила работу на Луганщине (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

28 октября под зданием Генеральной прокуратуры прошел митинг с требованием выполнить требования, без которых Украина не сможет получить безвизовый режим с Европейским Союзом. Об этом сообщает Укринформ.

В частности, активисты требовали у генпрокурора В. Шокина заменить четырех членов конкурсной комиссии по избранию антикоррупционного прокурора (<http://korrespondent.net/ukraine/3582054-pod-hpu-trebovaly-vypolnyt-uslovyia-bezvyzovoho-rezhyma>).

Замена представителей прокуратуры в четверке по отбору антикоррупционного прокурора – ключевое требование для безвизового режима, напоминает агентство, цитируя народного депутата С. Лещенко.

Как уточняется, на акции протеста присутствовали около 50 человек – представители Автомайдана, центра противодействия коррупции, депутаты и общественные активисты. Никто из прокуратуры не вышел к пикетчикам, после чего они отправились к Администрации Президента.

Накануне В. Шокин заявил, что уйдет в отставку после проведения реформы в Генпрокуратуре (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

В Польше заявили о претензиях на Львов.

Новоизбранный сенатор от партии "Право и справедливость", известный польский историк Я. Жарин считает, что украинцы не станут полноценной нацией без осознания того, что Волынская трагедия была геноцидом польского народа, а Львов всегда был городом, верным Польше (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3581974-v-polshe-zaiavyly-o-pretenziakh-na-lvov>).

Такое мнение историк, который стал сенатором от ПиС, выразил в интервью польскому изданию Prawo. В беседе с журналистами новоизбранный сенатор коснулся многих вопросов, связанных с созданием новой исторической политики Польши, передает Европейская правда.

По мнению Я. Жарина, в течение последних десятилетий в Польше происходили процессы, которые поставили под сомнение польскую идентичность.

Так, Я. Жарин считает, что либеральные польские политики принесли в жертву своим политическим интересам польское видение истории. Коснулся сенатор и «украинского вопроса».

«Нам не только не удалось «отучить» украинцев от антипольских настроений относительно интерпретации польско-украинских отношений, мы даже вредим им. Ведь мы (поляки) должны четко сказать о том, что если они хотят быть европейским народом, интегрироваться в европейское культурное пространство, то не должны прославлять и чтить ОУН-УПА», – сказал Я. Жарин.

Историк считает, что прославление ОУН-УПА в украинском историческом дискурсе свидетельствует об увеличении националистических настроений в обществе и ставит под сомнение возможность налаживания отношений между двумя странами.

«Если сейчас украинцы ставят памятники бандеровцам, это значит, что они готовы в будущем применять такие же методы, которые применяли украинские националисты, в частности массовые убийства», – добавил он.

Без осознания того факта, что Волынская трагедия является геноцидом польского народа, по мнению историка, невозможно формирование украинской идентичности.

«Украинский народ не способен к самоосознанию без помощи поляков. Ведь украинцы должны признать свою вину за Волынскую резню и признать эту трагедию актом геноцида против польского народа», – подчеркнул он.

Также по мнению Я. Жарина, польская власть должна сделать своей главной задачей заботу о польском наследии за рубежом, в том числе в Восточной Галиции, которая в настоящее время является частью Украины.

«Без Львова, города, который всегда был верен Польше, нет польского народа. На сегодня это очевидно, хотя современные польские политики стараются не вспоминать об этом», – утверждает политик Пис.

«Лично я являюсь сторонником концепции Междуморья по линии Балтика-Черное море-Адриатика», но если мы (поляки) ищем себе сильных союзников, то должны обращать внимание на те страны, которые готовы мириться с исторической правдой, а не стремиться стереть Вторую Речь Посполитую из нашего сердца», – подчеркнул Я. Жарин.

Напомним, 25 октября в Польше состоялись парламентские выборы, на которых выиграла оппозиционная партия "Право и справедливость", представители которой являются сторонниками более «прагматичного» отношения к Украине и зачастую не скрывают своих антиукраинских взглядов в трактовке общей украинско-польской истории (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

ЕКОНОМІКА

Активы НБУ за девять месяцев выросли на 33 %.

В течение девяти месяцев в 2015 г. активы Национального банка Украины выросли на 32,8 % – до 859,115 млрд грн с 577,065 млрд грн, передает УНН со ссылкой на пресс-службу НБУ.

В то же время обязательства НБУ за этот период выросли на 30,9 % – до 718,506 млрд грн, в том числе средства банков-резидентов выросли на 12,6 % – до 32,721 млрд грн, банков-нерезидентов – до 65 439 млрд грн.

Напомним, за 2014 г. по результатам проведенного аудита, активы Нацбанка выросли на 38,4 % – до 277,269 млрд грн, обязательства – на 37 %, до 496,727 млрд грн, капитал – на 43,5 %, до 80,513 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10).

Национальный банк в сентябре 2015 г. перечислил в государственный бюджет 8 млрд грн своей прибыли за прошлый год. По данным Госказначейства, в январе-сентябре регулятор перечислил в госбюджет 47,125 млрд грн, сообщает УНИАН.

В целом доходы госбюджета за этот период составили 384,322 млрд грн, доходы общего фонда госбюджета – 361,312 млрд грн.

Нацбанк в январе-августе 2015 г. перечислил в государственный бюджет

39,125 млрд грн своей прибыли за прошлый год.

Согласно госбюджету на 2015 г., НБУ должен перечислить в казну не менее 60,5 млрд грн прибыли, что почти в 3 раза выше показателя за 2014 г. на уровне 22,807 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 28.10).

Доля иностранного капитала в уставном капитале банков выросла с 31 % по состоянию на 1 сентября до 37,9 % по состоянию на 1 октября 2015 г. в результате роста суммы иностранного капитала. Об этом сообщает УНН со ссылкой на сайт НБУ.

По информации ведомства, доля просроченной задолженности по кредитам в сентябре продемонстрировала небольшой рост – с 18,6 % в начале месяца – до 19,9 % по состоянию на 1 октября.

«Это объясняется ростом на 9,0 млрд грн общей суммы просроченных кредитов при одновременном сокращении на 18,6 млрд грн объема предоставленных кредитов», – говорится в сообщении.

Напомним, за сентябрь 2015 г. общий объем убытков действующих банков составил 6,1 млрд грн, при этом 77 % убытков понесли два банка. В то же время 68 банков получили за прошлый месяц прибыль на общую сумму 1,1 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10).

Украина перевыполняет план по транзиту газа.

«Укртрансгаз» прогнозирует транзит газа через Украину в Европу в 2015 г. в объеме 65-66 млрд куб. м, тогда как в начале года прогнозировался транзит в объеме 50 млрд куб. м (<http://korrespondent.net/business/economics/3582279-ukrayna-perevypolniaet-plan-po-tranzytu-haza>).

«Последние месяцы дают немного лучшие прогнозы. На сегодня уже есть 53 млрд куб. м, то есть уже перевыполняем то, что есть в тарифе. Мы ожидаем в пределах 65-66 млрд транспортной работы», – сказал президент компании И. Прокопив в ходе профсоюзной конференции в Яремче (Ивано-Франковская область).

Поставки газа для внутренних потребителей газопроводами «Укртрансгаза» в 2015 г. ожидаются в объеме 36-37 млрд куб. м с учетом производственно-технологических расходов.

Кроме того, запасы природного газа в подземных хранилищах страны на 1 ноября ожидаются в объеме 17,1-17,2 млрд куб. м.

«Констатирую факт, что газотранспортная система Украины к отопительному сезону готова, мы работаем в режиме», – резюмировал И. Прокопив. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

«Укрпочта» в III квартале втрое увеличила прибыль.

Национальный оператор почтовой связи «Укрпочта» в III квартале 2015 г. вырос втрое по сравнению с аналогичным показателем прошлого года – до 14 млн грн, передает УНН со ссылкой на сообщение оператора на официальном сайте.

Согласно информации ведомства, общая сумма доходов за отчетный период увеличилась на 5,9 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10).

Shell отказалась от украинского сланцевого газа.

Компания Shell вышла из проекта по разработке Юзовской газоносной площади (Харьковская и Донецкая области). Об этом сообщил министр энергетики и угольной промышленности В. Демчишин (<http://korrespondent.net/business/companies/3581615-Shell-otkazalas-ot-ukraynskoho-slantsevoho-haza>).

«Shell вышла из этого проекта... Еще полгода назад Shell сообщила, что ей эти работы не интересны. Там была долгая процедура выхода из соглашения из-за форс-мажора», – сообщил он.

В. Демчишин добавил, что в настоящее время ООО «Надра Юзовская» объявило о проведении конкурса для привлечения нового инвестора в проект.

Министр пояснил, что за время работы с Shell «Надра Юзовская» аккумулировало некоторые активы, и поэтому сейчас ликвидировать его нецелесообразно, однако к вопросу вернуться по итогам нового конкурса.

«Этот конкурс будет коротким. Если до конца года новый инвестор не будет привлечен, то «Надра Юзовская» будет ликвидировано», – сказал В. Демчишин.

Ранее сообщалось, что Shell разорвала договор с Украиной о добыче энергоносителей. Компания не будет продолжать поиск углеводородов в скважинах Харьковской области.

Как сообщал Корреспондент.net, в декабре 2014 г. Shell временно отложила работы по полевым изысканиям газа уплотненных пород в районе Славянска Донецкой области. Эксперты компании установили, что здесь все еще есть определенные риски для сотрудников (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

«Укртранснафта» в этом году улучшила финансовые показатели деятельности.

За третий квартал 2015 г. «Укртранснафта» продемонстрировала существенное улучшение основных финансовых показателей по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Об этом УНН сообщили в пресс-

службе предприятия.

Так, чистый доход (выручка) ОАО «Укртранснафта» за отчетный период составил 2 356,9 млн грн., из которых 98,4 % от общего размера – доход от услуг по транспортировке нефти. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года, чистый доход вырос на 37,8 % или на 646,5 млн грн. Выручка от деятельности по транспортировке нефти по сравнению с показателем 9 месяцев 2014 г. выросла на 960,6 млн грн или на 70,7 %, главным образом в результате повышения курса гривны к евро, который является основной валютой при расчетах за услуги по транзиту нефти.

Отмечается, что на увеличение дохода от нефтетранспортных услуг также положительно повлияло увеличение объемов транзита нефти на 2,8 % и повышение тарифов на транспортировку.

Чистая прибыль ОАО «Укртранснафта» за 9 месяцев в 2015 г. составил 1 811,9 млн грн, что на 811,4 млн грн или на 81,1 % больше, чем за 9 месяцев 2014 г.

Суммарная рентабельность всех видов деятельности общества за этот период составила 77 %, что значительно выше соответствующего показателя прошлого года (43 %).

Отмечается, что в течение отчетного периода ОАО «Укртранснафта» в 2,3 раза увеличила объем платежей налогов и сборов в бюджеты всех уровней по сравнению с соответствующим периодом прошлого года при общей сумме перечисленных обязательных платежей в размере 1 113, 7 млн грн.

В целом за 9 месяцев в 2015 г. нефтепроводами ОАО «Укртранснафта» было транспортировано 12 915,0 тыс. т нефти, в том числе 11 679,5 тыс. т транзитом до нефтеперерабатывающих предприятий Центральной Европы и 1 235,5 тыс. т нефти отечественной добычи в направлении НПЗ Украины (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10*).

Началась постройка газопровода в обход Украины.

В России дан старт строительству газопровода Ухта-Торжок-2, который обеспечит поставки газа в газотранспортную систему Северный поток-2, сообщает АП России (<http://korrespondent.net/world/russia/3581666-nachalas-postroika-gazoprovoda-v-obkhod-ukrayny>).

«Газопровод Ухта-Торжок-2 обеспечит поставку газа в газотранспортную систему Северный поток-2, которая будет напрямую доставлять газ из России в ЕС.

Протяженность магистрального газопровода второй ветки газопровода Ухта-Торжок составит 970 километров, проектная мощность – 45 млрд кубических метров газа в год», – сказано в сообщении.

В составе – восемь новых компрессорных станций с установленной мощностью 689 МВт.

Отмечается, что для запуска проекта Северный поток-2 требуется привести на российский берег Балтийского моря дополнительно 55 млрд куб.

м газа.

«Будут построены около трех тысяч новых газопроводов, ключевым проектом является проект «Ухта-Горжок-2». Сегодня начинается масштабное строительство, и к концу 2019 года будут созданы мощности в полном объеме», – сказано в сообщении.

Ранее сообщалось, что Газпром намерен построить новые ветки Северного потока через акваторию Балтийского моря до побережья Германии (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.10).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Поступления от приватизации составили всего 0,7 % от плана.

Поступления в государственный бюджет от приватизации по итогам января-сентября составили 126,8 млн грн, что составляет 0,7 % от установленного на текущий год плана. Об этом сообщается в официальном издании Фонда государственного имущества Украины «Ведомости приватизации».

В январе-сентябре ФГИУ через фондовые биржи выставил 67 пакетов акций 44 акционерных обществ общей номинальной стоимостью 959,3 млн грн.

При этом за указанный период на биржах фонд продал 5 пакетов акций за 100,5 млн грн: 3 пакета Ильичевского судоремонтного завода, по 1 пакету акций Войтовецкого предприятия по племенному делу в животноводстве и компании «Фермент».

Как сообщалось, поступления в государственный бюджет от приватизации по итогам января-августа составили 122,2 млн грн.

В соответствии с утвержденным на 2015 г. государственным бюджетом, от приватизации планировалось получить 17 млрд грн.

При этом глава Фонда И. Билоус сообщил, что ФГИУ в 2015 г. не выполнит план по наполнению бюджета от приватизации государственных предприятий.

По словам главы Фонда, от приватизации в 2015 г. планируется получить 1 млрд грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 27.10).

Индекс промпродукции в Украине за девять месяцев сократился на 16,6 % – Госстатистики.

В январе-сентябре 2015 г. по сравнению с соответствующим периодом 2014 г. индекс промышленной продукции сократился на 16,6 %. Об этом говорится в сообщении Госстатистики, передает УНН.

При этом в добывающей промышленности и разработке карьеров по

итогах 8 месяцев выпуск продукции уменьшился на 18,7 %, в том числе в добыче каменного и бурого угля – на 47,2 %, сырой нефти и природного газа – на 5,7 %, металлических руд – на 6,9 %, других полезных ископаемых и разработке карьеров – на 13,4 %.

В перерабатывающей промышленности индекс промышленной продукции сократился на 16,3 %.

По информации ведомства, на предприятиях по производству пищевых продуктов, напитков и табачных изделий выпуск продукции снизился на 12,2 %.

В производстве мяса и мясных продуктов выпуск продукции снизился на 3,1 %, переработке и консервировании фруктов и овощей – на 17,1 %, производстве масла и животных жиров – на 20,6 %, молочных продуктов – на 9,2 %, продуктов мукомольно-крупяной промышленности, крахмалов и крахмальных продуктов – на 7,5 %, хлеба, хлебобулочных и мучных изделий – на 15,5 %, какао, шоколада и сахарных кондитерских изделий – на 20 %, напитков – на 13,7 %.

Также добавим, что в текстильном производстве, производстве одежды, кожи, изделий из кожи и других материалов индекс промышленной продукции сократился на 8,5 %, в т.ч. в текстильном производстве – на 5,1 %, производстве одежды – на 6,4 %.

Также, по информации ведомства, в машиностроении, кроме ремонта и монтажа машин и оборудования, индекс промышленной продукции сократился на 19,3 %.

В производстве компьютеров, электронной и оптической продукции индекс промышленной продукции сократился на 33,1 %, электрического оборудования – на 13,3 %, машин и оборудования общего назначения – на 13 %, машин и оборудования для сельского и лесного хозяйства – на 0,6 %, металлургии – на 35,2 %, добывающей промышленности и строительства – на 36,8 %, других машин и оборудования общего назначения – на 17,4 %, в производстве автотранспортных средств, прицепов и полуприцепов индекс промпродукции увеличился на 9 %.

Как сообщал УНН, в январе-августе 2015 г. по сравнению с соответствующим периодом 2014 г. индекс промышленной продукции сократился на 18 %.

Добавим, что данные приведены без учета временно оккупированной территории Автономной Республики Крым, Севастополя и части зоны проведения антитеррористической операции (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10*).

Затраты на производство сельхозпродукции за 9 месяцев выросли на 54,9 % – Госстатистики.

В Украине расходы на производство сельскохозяйственной продукции в январе-сентябре 2015 г. увеличились на 54,9 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. без учета временно оккупированной территории АРК,

Севастополя и части зоны проведения АТО. Об этом сообщает Государственная служба статистики, передает УНН.

При этом, по информации ведомства, в сентябре этого года затраты на производство сельхозпродукции уменьшились на 1,1 % по сравнению с предыдущим месяцем 2015 г.

В частности, в сентябре расходы аграриев на продукцию растениеводства уменьшились на 0,4 % по сравнению с августом 2015 г.

В то же время затраты аграриев на продукцию животноводства за месяц уменьшились на 2,3 %.

Напомним, в Украине затраты на производство сельскохозяйственной продукции в январе-августе 2015 г. увеличились на 56,5 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. без учета временно оккупированной территории АРК, Севастополя и части зоны проведения АТО (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10).

Фрукты и овощи в октябре подорожали в полтора раза.

В середине осени стоимость плодоовощной корзины украинца выросла в полтора раза, а за последние четыре недели – на 61,6 %. Лидером роста цен стали тепличные огурцы и столовая свекла. Об этом свидетельствуют данные АПК-Информ: овощи и фрукты, сообщает ЛигаБизнесИнформ.

В октябре тепличные огурцы и свекла столовая подорожали соответственно на 38,5 % и 28,6 %. Также впервые за неделю выросли цены буквально на все позиции борщового набора – лук, морковь, капусту и картофель. Картофель подорожал на 19,8 % за неделю, и практически все участники рынка считают, что дальнейший рост цен неизбежен. Наиболее стабильными были цены на фруктовый набор, который подорожал за неделю всего на 0,7 %.

«Столь резкий рост цен на фрукты и овощи в октябре является совершенно уникальным явлением, поскольку, как правило, в этот период цены на овощи и фрукты снижаются под влиянием продвижения уборки продукции нового урожая, за исключением, пожалуй, тепличных овощей, которые зачастую растут в цене, – говорит Т. Гетьман, руководитель проекта. – В этом же сезоне рост цен отмечается, прежде всего, в сегменте борщовых овощей, уборка которых сейчас в разгаре».

Эксперты считают, что рост цен на фрукты и овощи в октябре является следствием того, что фермеры сдерживают продажи в надежде продать весь урожай в два-три раза дороже уже во второй половине сезона. В то же время аналитики делают акцент на том, что слишком резкий рост цен на эти товары в период их уборки очень часто приводит к длительной ценовой стагнации (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 28.10).

«Ощадбанк» за девять месяцев получил 5,4 млрд грн убытков.

Операционный доход финансового учреждения за отчетный период

составляет 10,2 млрд грн.

Так, за 9 месяцев с начала 2015 г. «Ощадбанк» получил убыток – в размере 5,4 млрд грн. Итоги работы госбанка за аналогичный период 2014 г. были положительными – прибыль в размере 550,9 млн грн. Сведения об этом финучреждение уже разместило в системе раскрытия сведений Нацкомиссии по ценным бумагам. В обнародованных «Ощадбанком» данных, операционный доход за период составил 10,2 млрд грн, что вдвое больше суммы дохода за 9 месяцев 2014 г. Чистый процентный доход этого банка составил 5,9 млрд грн, что на 23,2 % больше результата за аналогичный период 2014 г. Комиссионный доход учреждения при этом стал больше на 24 % (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 28.10).

НБУ понесет ответственность за банкротство «Брокбизнесбанка».

Клиенты ликвидируемого «Брокбизнесбанка», потерявшие в нем свои средства, могут выдвинуть требование об их возмещении за счет Национального банка. Регулятор 21 октября проиграл кассацию в разбирательстве с клиентом «Брокбизнесбанка».

Об этом говорится в решении Высшего административного суда. Судебный спор инициировала компания «Евротранском», которая в 2012 г. разместила в «Брокбизнесбанке» на депозите 230 тыс. грн. 28 февраля 2014 г. в «Брокбизнесбанк» была введена временная администрация, а 11 июня он был отправлен на ликвидацию. В результате Фонд гарантирования вкладов определил, что свыше 233 тыс. грн компании «Евротранском» будут возвращаться в седьмую очередь.

Компания не успокоилась и подала иск к Нацбанку, сославшись на то, что, размещая деньги в «Брокбизнесбанке», она рассчитывала, что его деятельность контролируется Нацбанком и в случае нарушений банка НБУ применит к нему меры реагирования.

Окружной административный суд признал противоправной бездеятельность Нацбанка из-за непринятия им надлежащих мер по обеспечению защиты законных интересов вкладчиков и кредиторов «Брокбизнесбанка», а также из-за непринятия им адекватных мер воздействия. Клиент также выиграл апелляцию и кассацию (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 28.10).

Задолженность по выплате зарплат в Украине в сентябре сократилась на 4,8 % до 1,908 млрд грн. Об этом говорится в сообщении Государственной службы статистики.

При этом с начала 2015 г. (за январь-сентябрь) такая задолженность увеличилась на 44,6 %.

Сумма задолженности по зарплате экономически активных предприятий к концу сентября составила 1,33 млрд грн, экономически неактивных – 32,724 млн грн, предприятий-банкротов – 544,974 млн грн.

Рост задолженности по зарплате в сентябре наблюдался в Тернопольской (на 19,6 %), Волынской (на 17,5 %), Ривненской (на 12,4 %), Днепропетровской (на 9 %), Николаевской (на 6 %), Херсонской (на 3 %), Закарпатской (на 2,9 %), Черкасской (на 2,1), Запорожской (на 1,3 %), Черниговской (на 1,1 %) и Киевской (на 0,8 %) областях.

Как сообщалось ранее, в августе 2015 г. задолженность по выплате зарплат увеличилась на 2,1 % до 2,004 млрд грн (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 27.10).

Украинские бизнесмены стали выводить капитал в европейские страны.

Из-за нежелания чиновников решать вопросы, связанные с налоговыми реформами, в стране наблюдается массовая миграция бизнеса. Все эти процессы приводят к уменьшению торговых процессов в Украине – экспортных и импортных операций, падению ВВП, что свидетельствует о снижении показателей экономики в целом. Покидая Украину, наши бизнесмены, фактически, занимаются вложением инвестиций в близлежащие страны.

«У нас Польша за последний год превратилась в плацдарм для украинского бизнеса. Тому яркое подтверждение – массовый выезд айтишников. Если правительство начнет проводить так называемые реформы в том виде, в каком их опубликовали в Минфине, то этими реформами они фактически убьют малый и средний бизнес», – заявила в интервью журналисту Интернет-агентства «Istochnik.info» глава Наблюдательного совета Палаты налоговых консультантов О. Богданова.

Она уточнила, что нововведения предполагают введение ставок единого налога до уровня зарплатных налогов.

«Не будет у нас работать единый налог с уплатой 20-29 % от оборота. Вообще, нужно понять одну простую вещь, что любая реформа, пока она не будет базироваться на первоначальных требованиях о сокращении госрасходов, о прекращении установления лимитов по сбору налогов, ничего не будет менять», – подчеркнула глава Наблюдательного совета Палаты налоговых консультантов.

О. Богданова также обратила внимание, что вертикаль чиновников, которая «кормится» с помощью ныне действующей фискальной системы достаточно широка – Кабмин, народные депутаты, ГФСУ, Минфин и многие другие властные структуры. «Через депутатов у нас объединились несколько компаний. Девять из них уже написали обращение в прокуратуру, чтобы привлечь к ответственности ответственных лиц ГФСУ, провести расследование. Такое же обращение было направлено в МВД. Следующим шагом мы переходим в плоскость судебных решений – это неправомерные доначисления налогов и возмещение ущерба», – подытожила эксперт (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 27.10).

Украина оказалась среди самых бедных стран мира – В. Медведчук.

По уровню благосостояния население Украины уже не сравнивают с европейскими странами, и с постсоветскими в том числе. Об этом в своем блоге написал лидер «Украинского выбора» В. Медведчук, передает УНН.

По его словам, согласно рейтингу Credit Suisse (авторитетнейшего швейцарского банковского холдинга), «в 2015-м Украину отнесли к категории беднейших стран мира — индикатор благосостояния населения в размере \$1437 на одного человека оценили как понижающийся. И наша страна вошла в группу самых бедных государств мира, представленных преимущественно африканскими странами», – отметил он.

«При этом, согласно оценке Всемирного банка, Украина занимает предпоследнее место в Европе по эффективности государственного управления. В стране чрезмерно высокий уровень перераспределения ВВП через государственные расходы. В 2014-м 45,4 % ВВП Украины перераспределялось через бюджет. В этом году показатель бюджетного перераспределения еще выше», – добавил В. Медведчук.

Он также добавил, что «один из наиболее странных механизмов такого перераспределения – невероятно завышенные тарифы ЖКХ при том, что субсидии должна получать большая часть населения страны. Почему значительная часть нуждающихся в субсидиях их не получает – это отдельная тема. Однако очевидно: в том числе и потому, что такую задачу невозможно решить в принципе», – отметил общественный деятель (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.10*).